

**VLAAMSE
GEMEENSCHAPSCOMMISSIE

DE RAAD**

ZITTING 2021-2022

Nr. 11

INTEGRAAL VERSLAG

Vergadering van vrijdag 13 mei 2022

Ochtendvergadering

INHOUD

BERICHT VAN VERHINDERING3

IN MEMORIAM3

VRAGEN OM UITLEG (R.V.O., ART. 59)4

- van de heer Dominiek Lootens-Stael aan mevrouw Elke Van den Brandt, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid, over het taalbeleid en het toeleiden van anderstaligen die in contact komen met de VGC en haar diensten en met de diensten van de Vlaamse Gemeenschap in het algemeen, naar cursussen Nederlands

Sprekers: Dominiek Lootens-Stael – Mathias Vanden Borre – Elke Van den Brandt, collegevoorzitter

- van mevrouw Bianca Debaets aan mevrouw Elke Van den Brandt, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid, betreffende de mogelijke aansluiting bij het Vlaamse Zorgnetwerk Sterrenkinderen

Sprekers: Bianca Debaets – Elke Van den Brandt, collegevoorzitter

- van mevrouw Carla Dejonghe aan mevrouw Elke Van den Brandt, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid, betreffende huidkankercampagnes

Sprekers: Carla Dejonghe – Elke Van den Brandt, collegevoorzitter

- van mevrouw Cieltje Van Achter aan mevrouw Elke Van den Brandt, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid, betreffende geïntegreerde zorg voor chronisch zieken

Sprekers: Cieltje Van Achter – Elke Van den Brandt, collegevoorzitter

- van mevrouw Khadija Zamouri aan mevrouw Elke Van den Brandt, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid, betreffende geweld van kinderen op ouders

Sprekers: Khadija Zamouri – Cieltje Van Achter – Elke Van den Brandt, collegevoorzitter

- van de heer Mathias Vanden Borre aan de heer Pascal Smet, collegelid bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Gemeenschapscentra, betreffende het zwembad op de Abattoir

Sprekers: Mathias Vanden Borre – Pascal Smet, collegelid

- van de heer Mathias Vanden Borre aan de heer Pascal Smet, collegelid bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Gemeenschapscentra, betreffende het lokaal jeugdbeleid in Brussel

Sprekers: Mathias Vanden Borre – Pascal Smet, collegelid

SAMENGEVOEGDE ACTUALITEITSVRAGEN (R.v.O., art. 60, 5, b)25

- van mevrouw Bianca Debaets aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, over het plaatstekort in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel

- van de heer Dominiek Lootens-Stael aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, over het plaatstekort in het basisonderwijs

- van de heer Arnaud Verstraete aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, over het plaatstekort in het Brussels Nederlandstalig basisonderwijs

Sprekers: Bianca Debaets – Dominiek Lootens-Stael – Arnaud Verstraete – Khadija Zamouri – Gilles Verstraeten – Pepijn Kennis – Jan Busselen – Sven Gatz, collegelid

BIJLAGEN36

TREFWOORDENREGISTER37

11de vergadering

Vergadering van vrijdag 13 mei 2022

OCHTENDVERGADERING

De vergadering wordt om 9.34 uur geopend.

Voorzitter: mevrouw Soetkin Hoessen

BERICHT VAN VERHINDERING

De voorzitter: De heer Fouad Ahidar is verontschuldigd.

IN MEMORIAM JAN BEGHIN

De voorzitter: Op 3 mei 2022 overleed op 72-jarige leeftijd de heer Jan Beghin.

Op 23-jarige leeftijd al werd hij lid van de Nederlandse Commissie voor de Cultuur (NCC) van de Brusselse Agglomeratie, de voorloper van de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC). In het begin van zijn carrière bij de NCC richtte hij als beleidsverantwoordelijke onder andere de succesvolle en waardevolle kinder- en gezinsboerderij 'het Neerhof' op. Hij lag ook mee aan de basis van de oprichting van meerdere gemeenschapscentra.

De heer Jan Beghin zetelde van 1989 tot 2009 in de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Gedurende deze periode maakte hij deel uit van de Commissies voor Welzijn, Gezondheid en Senioren, de Bijzondere Commissie betreffende de splitsing van de provincie Brabant en de Gemengde Commissie voor overleg met de bevolking van buitenlandse oorsprong. In zijn vele tussenkomsten focuste hij op de welzijnsthema's en stelde hij vragen over de armoedeproblematiek in Brussel. We zullen ons zijn niet-aflatende strijd tegen de armoede blijven herinneren.

We leerden Jan Beghin, die in Ganshoren woonde, ook kennen als een cultureel geëngageerde man, die voor altijd verbonden blijft met onder meer de Beursschouwburg, Bronks, het Brussels Operetteater.

In naam van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie en de griffiemedewerkers bied ik aan de echtgenote en familie van Jan Beghin ons oprecht medeleven aan.

Laten we een minuut stilte in acht nemen.

(De aanwezigen nemen een minuut stilte in acht.)

VRAGEN OM UITLEG (R.v.O. art. 59)

Het taalbeleid en het toeleiden van anderstaligen die in contact komen met de VGC en haar diensten en met de diensten van de Vlaamse Gemeenschap in het algemeen, naar cursussen Nederlands

De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang): Uit cijfers die collega Annabel Tavernier uit het Vlaams Parlement opvroeg bij Vlaams minister Bart Somers, blijkt dat ongeveer 7.500 mensen zich vorig jaar hebben ingeschreven voor een cursus Nederlands in het Huis van het Nederlands. Door de moeilijkheden door de coronasituatie is dat minder dan in 2019.

Een derde van de ingeschreven cursisten heeft de Belgische nationaliteit en het Frans is de moedertaal van iets meer dan een kwart. Negen op de 10 cursisten zijn Brusselaars. Vlaams parlements lid Annabel Tavernier besluit hieruit dat de aandacht en het gebruik van onze taal, die overigens de oorspronkelijke taal van Brussel is, aan een opmars bezig is.

In hoeverre we dit uit deze cijfers mogen besluiten, is een wetenschappelijk en geen politiek debat. Maar feit is dat ook de VGC zich telkens opnieuw moet afvragen wat haar rol is in het proces van taalverwerving en taalversterking van het Nederlands in onze hoofdstad. En dat is wel een politiek debat.

Sinds 2010 heeft de VGC een visietekst taalbeleid aangenomen. Daarin wordt vooral ingegaan op de uitdagingen van het functioneren van organisaties binnen een meertalige omgeving en op de nood aan een aangepast taalbeleid. De tekst blijft echter een beetje op de vlakte inzake de promotie van het leren van Nederlands.

Op de webstek van de VGC wordt ruim aandacht besteed aan het taalbeleid en de mogelijkheden om Nederlands te leren. Het Huis van het Nederlands coördineert het merendeel van deze mogelijkheden.

Ik kan me niet van de indruk ontdoen dat het beleid op dat vlak nog te versnipperd is. Er zijn onder andere de mogelijkheden voor personeelsleden van gemeenschapscentra om beter Nederlands te leren, er is de module Nederlands voor ouders binnen het onderwijs; en de VGC subsidieert het Huis van het Nederlands in het aanbieden van taalopleidingen van personeel van lokale besturen.

Er worden dus wel wat inspanningen gedaan. Maar een echt wervend en duidelijk project lijkt er onvoldoende te zijn. Wat me vooral lijkt te ontbreken is een eenvoudige en eenvormige verwijzing, een soort snelle knop op alle VGC-gerelateerde webpagina's die mensen overzichtelijk en snel doorverwijst naar de voor hen gepaste opleidingsmogelijkheden. Idem voor een telefoonnummer, een *hotline* richting 'Ik leer Nederlands'.

Kortom, mij lijkt het dat naast hetgeen de VGC reeds doet op dit terrein er nog vele mogelijkheden openliggen om nog meer mensen Nederlands of beter Nederlands te leren zodat het gebruik van het Nederlands er daadwerkelijk meer op vooruitgaat in Brussel.

Werd of wordt de visietekst over het taalbeleid van 2010 tijdens deze legislatuur geëvalueerd?

Wat doet het College om anderstaligen die in contact komen met de VGC en haar diensten, of het nu ouders zijn van leerlingen of kinderen in een opvanginitiatief of anderen, naar cursussen Nederlands toe te leiden? Ziet het College daar marge tot verbetering? Is het College bereid te onderzoeken hoe meer mensen die met de diensten van de Vlaamse Gemeenschap rechtstreeks of onrechtstreeks in contact komen, naar de taalopleidingen toegeleid kunnen worden?

Ziet het College andere mogelijkheden binnen haar werkingsveld om de kennis van het Nederlands te versterken?

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Deze vraag is zeer pertinent. Ik ben tevreden dat de heer Dominiek Lootens-Stael de cijfers citeert die collega Annabel Tavernier heeft opgevraagd. Dat verdient zeker een debat. Ik wil er nog een aantal elementen aan toevoegen.

De VGC zou eigenlijk overkoepelend moeten werken, maar treedt in de praktijk vaak op als plaatsvervangend gemeentebestuur. Dit komt omdat de dienstverlening aan Vlamingen door veel gemeentebesturen niet wordt opgenomen. Dit gebeurt anno 2022 nog steeds niet, alle maatschappelijke debatten over discriminatie ten spijt. In de hoofdstad van dit land, waar de taal van de meerderheid van de bevolking nog steeds niet wordt gesproken door de overheid, is het moeilijk zich thuis te voelen. De taalwetgeving moet nochtans garanderen dat alle Belgen kunnen genieten van een tweetalige dienstverlening in hun hoofdstad. Het toezicht op het naleven van die taalwetgeving ligt in handen van de Brusselse vicegouverneur, die door de Raad werd gehoord op vraag van onze fractie.

Ik verwijs naar het jaarverslag 2020. Binnenkort zullen we het meest recente jaarverslag wel mogen verwachten. In 2020 bleek dat er 1.867 aanwervingen bij gemeenten en OCMW's niet conform de wetgeving waren en manifest de taalwetgeving overtraden. Het meest ernstige cijfer is dat bij het OCMW slechts 5 % van de contractuelen conform de taalwetgeving werd aangeworven.

Nu kom ik bij de rol van de VGC. Het Huis van het Nederlands beschikt over een aanbod voor de Brusselse gemeenten om de kennis van het Nederlands bij hun personeel te verbeteren, maar het blijkt dat slechts 5 van de 19 Brusselse gemeentebesturen sinds 2015 daarop beroep hebben gedaan. Vlaanderen reikt de Brusselse gemeenten een helpende hand, maar de gemeente moet natuurlijk zelf wel willen.

De VGC kan dit aanbod niet verplichten, maar wat doet men om toch meer dwingend op te treden? Hoe verhoudt de VGC zich tot de Nederlandstalige schepenen? Ik vraag me af wat zij doen in al die gemeenten? Ze slagen er niet in om het Nederlandstalig aanbod uit te breiden of een Nederlandstalige school op te richten in hun gemeente. Waar zijn die mensen dan al 30 jaar met bezig?

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Ik zal de vrijheid nemen om met de laatste vraag te beginnen, want ik denk dat de Nederlandstalige schepenen zich op het terrein dag in dag uit inzetten. De Nederlandstalige scholen zien, in samenwerking met collegelid Sven Gatz, wel degelijk het licht. Hoewel er nog veel noden zijn, is het Nederlandstalig onderwijs sterk gegroeid. Ook het aanbod in de kinderopvang groeide. Vorige week heb ik nog 2 kinderdagverblijven mogen openen, met dank aan steun van schepenen die zich hiervoor inzetten. Dit betreft zowel Nederlands- als Franstalige schepenen, maar ook burgemeesters die

het belang inzien van een Nederlandstalig aanbod in hun gemeente. Ik hoop dat u het werk van onze schepenen op het terrein met iets meer respect kan bekijken als u weet wat zij dagelijks doen en welk werk zij verrichten.

Er is inderdaad een visietekst uit 2010. Die werd opnieuw gescreend, waarbij werd gekeken naar de huidige wettelijke en meest recente beleidskaders. De conclusie van die oefening was dat de visietekst nog altijd standhoudt. We staan daarachter en zullen die behouden. Het College legt wel een nieuw accent: van een klemtoon op het Nederlands naar een klemtoon op het Nederlands én andere talen. Kennis van het Nederlands blijft een belangrijke hefboom voor de Brusselaars. We zien de VGC als open en gastvrij netwerk binnen een meertalige Brusselse context opereren. Met gerichte, meertalige communicatie willen we anderstalige Brusselaars informeren en uitnodigen om gebruik te maken van het N-aanbod.

Dat neemt niet weg dat we als VGC sterk geloven in de emancipatorische kracht van het Nederlands en zeer actief inspanningen leveren om drempels te verlagen en kansen te creëren voor iedereen die in Brussel Nederlands wil leren. De hoofddoelstelling is om ervoor te zorgen dat mensen die het Nederlands niet kundig zijn, de taal kunnen leren wanneer daar de kans toe is. Het Huis van het Nederlands is hiervoor onze belangrijkste partner. Sinds 2021 is er een meerjarenovereenkomst tot 2025 tussen de VGC en het Huis van het Nederlands. De acties van de verschillende beleidsdomeinen worden hierin beter op elkaar afgestemd. In samenwerking met het Huis van het Nederlands zorgen we voor een aanbod aan leer- en oefenkansen in het Nederlands. We maken dat aanbod actief bekend bij anderstalige Brusselaars. Samen met het Huis van het Nederlands zorgen we ervoor dat scholen, kinderdagverblijven, sportverenigingen en andere organisaties uit het N-netwerk ondersteund worden in het gebruik van het Nederlands binnen de Brusselse meertalige omgeving.

Om dit allemaal te doen, heeft het Huis van het Nederlands enkele opdrachten. Allereerst regisseert het Huis van het Nederlands het Brussels NT2-aanbod. Het informeert anderstaligen over dit aanbod en ontwikkelt initiatieven op maat van de Brusselse context en doelgroep. Ik geef daarvan enkele voorbeelden. Alle Brusselse bibliotheken bieden ondersteunend materiaal aan om Nederlands te leren, zowel in zelfstudie als voor wie cursussen volgt. Dit materiaal wordt mee door het Huis van het Nederlands samengesteld. Veel bibliotheken bieden oefenkansen aan in de vorm van conversatietafels en samenleesmomenten. Een heel aantal bibliotheekmedewerkers volgde in de jaren 2017-2021 een vorming rond samenlezen met anderstaligen. Wat doorverwijzing betreft, werkt het in 2 richtingen: de bibliotheken verwijzen gebruikers die Nederlands willen leren altijd door naar het Huis van het Nederlands, en de taalcursussen informeren de cursisten over het aanbod van de bibliotheken.

Een ander voorbeeld betreft de gemeenschapscentra. Zij brengen anderstaligen die Nederlands willen leren in contact met het Huis van het Nederlands aan de hand van conversatie-activiteiten. Een laatste voorbeeld is de samenwerking tussen het Huis van het Nederlands en de scholen. Op vraag van scholen organiseert het Huis van het Nederlands onder andere infomomenten voor ouders over het aanbod, lessen, online activiteiten en conversatietafels.

Dit zijn een aantal voorbeelden die aangeven hoe het Huis van het Nederlands anderstaligen naar het cursusaanbod leidt. Daarnaast stimuleert en organiseert het Huis van het Nederlands initiatieven en oefenplekken Nederlands, zowel fysiek als digitaal. Men zet bv. in op het stimuleren van Nederlands voor ouders in kinderdagverblijven en preventieve

gezondheidsondersteuning. Dat doen ze onder andere door online infosessies en oefenkansen Nederlands tijdens ouder-kindactiviteiten. Een ander concreet voorbeeld hiervan zijn de wekelijkse Babelut-conversatietafels op 8 plekken verspreid over het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Op deze oefenmomenten krijgen anderstaligen de kans om hun Nederlands te oefenen met Nederlandstalige vrijwilligers. Ik wil de raadsleden zeker uitnodigen om zich hierop in te schrijven, want dit zijn zeer boeiende momenten.

De toeleiding naar het aanbod en de oefenkansen is gericht op individuele personen die Nederlands willen leren en oefenen. Daarenboven begeleidt en ondersteunt het Huis van het Nederlands organisaties uit het Nederlandstalig netwerk, bedrijven en openbare besturen in de ontwikkeling en uitvoering van hun taalbeleid. Zij krijgen een aanbod op maat rond het aanbieden van Nederlandstalige dienstverlening. Zo tekende de Sportdienst van de VGC samen met het Huis van het Nederlands een taalbeleidstraject uit voor sportverenigingen. Intussen lopen er concrete projecten, bv. bij de Brussels Brazilian Jiu Jitsu-club en Les Gazelles de Bruxelles.

Een ander voorbeeld betreft coachingtrajecten op de werkvloer in kinderdagverblijven. Ik neem aan dat de raadsleden weten hoe moeilijk het is om Nederlandstalig of Nederlandkundig personeel te vinden voor de kinderdagverblijven. Inzetten op Nederlands op de werkvloer is dus een heel belangrijke hefboom om de vacatures verder in te vullen. Kinderbegeleiders die het Nederlands nog onvoldoende machtig zijn, krijgen lessen en oefenkansen. Op die manier wordt er op de werkplek gewerkt aan de versterking van het Nederlands.

Er zijn taalbegeleidingstrajecten in verschillende Brusselse gemeenten, waarbij zij worden gestimuleerd om een beleid rond het Nederlands uit te werken. Zij stappen in een traject om met hun personeel die stappen te zetten.

Dit zijn enkele voorbeelden, maar de lijst is niet exhaustief. Het jaarverslag van het Huis van het Nederlands bevat nog vele andere projecten. De VGC werkt aan taal en toeleiding naar cursussen Nederlands in alle beleidsdomeinen. Nederlandse oefenkansen bieden, blijft maatwerk, en we blijven bekijken hoe we nog meer mensen die met de diensten van de Vlaamse Gemeenschap in contact komen naar de taalopleidingen kunnen leiden. Met ondersteuning van het Huis van het Nederlands evalueren en actualiseren we systematisch lopende acties via de jaarlijkse actieplannen. Op die manier hopen we concreet een verschil te maken in de Nederlandkundigheid in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang): Ik blijf wat sommige zaken betreft een beetje op mijn honger zitten. Een van mijn vragen was hoe we proberen om meer mensen aan te trekken tot het leren van het Nederlands dan vandaag het geval is. De collegevoorzitter geeft voorbeelden van bibliotheken en gemeenschapscentra, maar dat betreft mensen die de stap naar de Vlaamse Gemeenschap al hebben gezet. Wanneer men in een Nederlandstalige bibliotheek of een gemeenschapscentrum binnenstapt, dan is men al halfweg. Het is goed dat we proberen hen helemaal over de streep te trekken, maar er zijn natuurlijk nog andere mensen, die zijdelings met de Vlaamse Gemeenschap in contact komen. Hen moeten we ook overtuigen.

Zo zegt de collegevoorzitter dat er in de scholen al het een en het ander gebeurt. Is het de regel dat men in scholen initiatieven ontwikkelt om ouders te overtuigen om Nederlands te

leren? Ik denk dat dit niet de regel is, maar dat dit losse en alleenstaande initiatieven zijn. Eigenlijk zou het de regel moeten zijn dat we ouders van anderstalige kinderen laten weten dat het aanbod van het Huis van het Nederlands bestaat, zodat men erop kan intekenen. Het is in het belang van hun kinderen om Nederlands te leren of er minstens noties van te hebben. Moeten we niet op zoek gaan naar de mensen die niet al met 1 been in het Nederlands staan via onze bibliotheken en gemeenschapscentra? We hebben nood aan een wervend project. Een rode draad in de initiatieven die we nemen, zou moeten zijn dat mensen weten dat ze gemakkelijk Nederlands kunnen leren. Het is vooral belangrijk dat we duidelijk maken dat dit geen last is, maar een meerwaarde betekent die heel wat deuren opent in de toekomst. Ik hoop dat men probeert dergelijke extra initiatieven te ontwikkelen.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Ik wil graag benadrukken dat het taalrapport waarover ik sprak geen fictie is. Ik vrees dat de realiteit betreffende het gebrek aan de kennis van het Nederlands bij de Brusselse lokale besturen zelfs nog ernstiger is. Daarover heeft de collegevoorzitter niets gezegd. Vijf van de 19 gemeentebesturen doen beroep op de diensten van het Huis van het Nederlands. Dit cijfer werd niet weerlegd. Ik denk dus dat er nog veel werk aan de winkel is.

Binnenkort zullen we het nieuwe taalrapport bespreken. Opnieuw zullen we erop hameren dat het belangrijk is dat de Brusselse Hoofdstedelijk Regering optreedt, maar het is volgens mij ook aan de Vlaamse schepenen in al die gemeentebesturen om met die cijfers op tafel te kloppen en het debat aan te gaan. Wat kan men ondernemen om de onwettige benoemingen te stoppen? Hoe kunnen we in de toekomst beter scoren? De tendens is altijd negatief. Ook vanuit de VGC moet men durven dat debat aan te gaan met de schepenen.

De feiten zijn wat ze zijn. Zes van de 19 Brusselse gemeenten hebben geen Nederlandstalige gemeenteschool. Dit zijn gemeenten met de omvang van een Vlaamse centrumstad. Ik verwijs ook naar Jeugd, Sport en Cultuur. De VGC moet dringend bekijken hoe het zit met het gemeentelijke aanbod en ruimte maken voor aanvullend beleid om de schepenen te activeren.

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: In de realiteit gaat het over toegang tot zorg, politie- en gemeentediensten in de eigen taal. De doelstelling is om de Nederlandskundigheid te verhogen. Enkele maatregelen die werden opgesomd, nemen we al. Op zoveel mogelijk plaatsen moeten we ervoor zorgen dat mensen Nederlandskundig worden. Veel mensen die naar onze scholen of gemeenschapscentra komen, zijn inderdaad al halfweg. Zij zijn echter halfweg omdat we een aantrekkelijk aanbod hebben. We mogen er fier op zijn dat men geïnteresseerd is in het Nederlandstalig aanbod. Dit vormt een poort tot het leren van het Nederlands.

In veel scholen wordt er ingezet op de conversatietafels voor ouders. Nederlandskundige ouders worden uitgenodigd om in dialoog te gaan met anderstalige ouders. Dit werkt. Het brengt mensen samen. De mensen die je leert kennen, stappen vrijwillig in om Nederlands te leren. Er is een grote bereidheid om Nederlands te leren. Die willen we vastnemen en versterken. Alles kan altijd meer, maar het Huis van het Nederlands en Brusselleer zetten hierop sterk in. Onze scholen, die onder grote druk staan en veel uitdagingen hebben, staan daar ook achter. Die visie zit in het VGC-aanbod.

Het VGC-beleid is niet alleen gericht op het promoten van de taal. Ik spreek niet graag negatief over de verschillende schepenen. Zij knokken met hart en ziel. Het aanbod van

Nederlandstalige activiteiten is toegenomen. We moeten ook naar de realiteit kijken. We kunnen zeggen dat elke sportclub tweetalig moet zijn, maar in praktijk moet je werken met de mensen die er zijn. Het Huis van het Nederlands zet in op het versterken van het Nederlands tot in de sportclubs.

We zorgen dat we op het terrein het verschil kunnen maken door samen te werken met de gemeentebesturen aan de Nederlandskundigheid van het gemeentepersoneel. We hebben die budgetten vorig jaar nog verhoogd, omdat er veel vraag was vanuit de gemeenten om hieraan te werken. Uiteraard is er nog heel wat werk te doen, maar ik merk dat er bij veel schepenen en burgemeesters bereidheid is. Niet bij iedereen, maar we moeten de positieve dynamiek durven zien. Zo kunnen we het verschil maken en tonen hoe het gemeentebestuur beter kan worden.

De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang): Ik hoor dat er in heel wat scholen al initiatieven zijn genomen met de hulp van het Huis van het Nederlands en Brusselleer. Toch wil ik het nogmaals herhalen: het zou de regel moeten zijn. Bestaan daar cijfers over? Ik begrijp dat de scholen het al niet gemakkelijk hebben. Voor mijn part moeten ze dat ook niet organiseren, enkel faciliteren. Het zijn niet de scholen die daarvoor nog eens de administratie en het werk op zich moeten nemen, maar bestaan er cijfers over hoeveel scholen in dergelijke trajecten, met bv. conversatietafels, zitten en hoeveel er dat, om wat voor reden dan ook, niet doen of niet willen?

- Het incident is gesloten.

Mogelijke aansluiting bij het Vlaamse Zorgnetwerk Sterrenkinderen

Mevrouw Bianca Debaets (cd&v): Mijn aandacht werd getrokken door een bericht op *Vrt NWS* van een aantal weken geleden, over het feit dat een 7-tal steden en gemeenten zich hebben aangesloten bij het Zorgnetwerk Sterrenkinderen, dat uitgaat van de vzw Kinderwens. Het zorgnetwerk richt zich op een betere begeleiding van ouders die hun kindje verliezen tijdens de zwangerschap, bij de geboorte of kort erna. Naast de 7 steden en gemeenten zijn er ondertussen ook enkele ziekenhuizen aangesloten bij het zorgnetwerk.

Ik vroeg me af hoe de situatie in Brussel is. Hebt u er zicht op hoe ouders die te maken krijgen met zwangerschapsverlies, stilgeboorte of neonatale sterfte, vandaag ondersteund worden? Welke vervolgstappen, zoals psychologische hulp, staan er ingepland? Ik ken iemand uit mijn omgeving die dit heeft meegemaakt. Er is niets ergers dan je kind verliezen, daarover zijn we het eens, maar over vroeggeboorte en neonatale sterfte is nog te weinig bekend, waardoor er mogelijk ook te weinig aandacht naar uitgaat.

Beschikt u over recente informatie? Hebt u bv. contact gehad met gemeenten of ziekenhuizen om hen ertoe aan te zetten zich aan te sluiten bij het zorgnetwerk? Zo ja, welke conclusies kunt u daaruit trekken? Zo niet, bestudeert u de mogelijkheid om dat wel te doen?

Bestudeert het College de mogelijkheid om de VGC zelf te laten aansluiten bij het zorgnetwerk? Welke middelen trekt u daarvoor uit? Misschien zijn er initiatieven die al rond het thema werken en graag zouden aansluiten.

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Bedankt voor uw vraag. Zoals u terecht zegt, ervaren ouders bij het verlies van een kind altijd pijn, of het nu tijdens de zwangerschap, bij de geboorte, kort erna of tijdens het leven is. Een kind verliezen, is traumatisch en heeft een enorme impact. Het is positief dat velen van u, raadsleden, op de laatste Moederdag aandacht hadden voor vrouwen die moeder willen zijn en dat ongewenst niet zijn. Het is goed dat we daar eens bijilstaan en de taboes die er nog altijd rond bestaan, zeker als het een verlies betreft tijdens of kort na de zwangerschap, als samenleving aanpakken en erover praten. Ik ben dan ook blij dat de vraag hier wordt gesteld.

Uw vraag betreft enerzijds specifiek het Zorgnetwerk Sterrenkinderen. De vzw Kinderwens is eind december 2019 met het zorgnetwerk begonnen, en intussen zijn er 7 ziekenhuizen en 7 gemeenten in Vlaanderen bij aangesloten. Het doel van het netwerk in die gemeenten is om de zorg in de ziekenhuizen en de zorg nadien beter op elkaar af te stemmen. Uiteraard willen we dat van nabij volgen en kijken of er lessen uit te trekken vallen. Op dit moment is het netwerk in Vlaanderen – met 7 gemeenten – nog erg beperkt, maar er wordt gekeken hoe het kan worden uitgebreid naar andere gemeenten en ziekenhuizen, eventueel ook in Brussel. Dat zijn echter toekomstplannen.

Wat gebeurt er nu al concreet in Brussel? In eerste instantie krijgen gezinnen die met het verlies van een kind te maken krijgen, opvang in het ziekenhuis. Dat is een heel belangrijke eerste opvang. Een belangrijke partner waarnaar daarnaast wordt doorverwezen, is Kind & Gezin. De lokale teams van Kind & Gezin houden in hun ondersteuning rekening met de achtergrond van de ouders en met de cultuur van het gezin, en bieden ondersteuning op maat van het gezin.

Er zijn ook de zelfstandige vroedvrouwen van Zwanger in Brussel of Wheel of Care die ouders via begeleiding aan huis kunnen ondersteunen. Voorts kunnen gezinnen terecht in organisaties die ondersteuning en hulpverlening bieden, zoals CAW Brussel, Sonja Erteejee, 1 Gezin 1 Plan, CGG Brussel of het Expertisecentrum Kraamzorg Volle Maan.

De VGC investeert in die verschillende vormen van gezinsbeleid via de subsidies aan het Huis van het Kind en aan de specifieke organisaties. We hebben geen aparte subsidie voor deze problematiek, omdat dat in de geïntegreerde werking van de organisaties zit vervat.

Zoals u weet, ondergaat het Huis van het Kind op dit moment grote veranderingen. We bespreken met het toekomstige Huis van het Kind, in het kader van het kwaliteitsbeleid, om ook voor deze problematiek aandacht te hebben. Dat is belangrijk: als er immers tijdens de zwangerschap of bij de geboorte al een vertrouwenscontact is opgebouwd, bv. met een vroedvrouw of een opvangnetwerk, is doorverwijzing naar gespecialiseerde zorg gemakkelijker.

Voor verdere ondersteuning bij het verlies van een kind wordt ook doorverwezen naar de informatiekanaalen van het Agentschap Opgroeien en naar organisaties zoals Broedvrouw, Berrefonds, Fara en Boven de Wolken. De organisaties die we hebben bevroegd naar aanleiding van uw vraag, hebben geen zicht op hoeveel ouders van sterrenkinderen zij hebben begeleid. Die cijfers kan ik u dus helaas niet geven. Toch is het belangrijk dat we er, ongeacht de aantallen, voor zorgen dat de expertise er is en dat mensen weten waar ze terecht kunnen op het moment dat de vraag zich aandient.

Mevrouw Bianca Debaets (cd&v): Het is goed dat u de problematiek, de ernst ervan en het verdriet dat ermee gepaard gaat, erkent.

U verwees daarnet naar de schepenen en het vele goede werk dat ze verrichten, iets wat ik – in de meeste gevallen – niet ontken. Ik vroeg daarnet dan ook wat u tegenhoudt om met de gemeenten te praten, om ze te laten toetreden tot het netwerk. In de ziekenhuizen is er inderdaad de nodige zorg, maar heel vaak vallen de ouders toch nog in het welbekende zwarte gat zodra ze thuiskomen. Er zijn een aantal organisaties waarnaar u verwijst en die ik natuurlijk ook ken – Wheel of Care, Zwanger in Brussel en andere –, maar dan moet er natuurlijk altijd zelf een eerste stap worden gezet. Bepaalde ouders kunnen dat, en voor hen zal dit een grote hulp zijn, maar niet iedereen kent die organisaties. Ook de kostprijs zal voor een aantal ouders in Brussel een drempel zijn. Daarom zou het goed zijn om ook proactief te werken. Ouders die om welke reden dan ook geen toegang hebben tot de bestaande organisaties, moeten van het bestaan ervan op de hoogte worden gebracht. Proactievere hulp en ondersteuning, zeker ook psychologisch, zou een goede zaak zijn, en Kind & Gezin is daarin een schakel.

Ik blijf dus wat op mijn honger zitten. Het is een uitdrukking die ik niet graag gebruik, omdat ze te pas en te onpas wordt gebruikt, maar in dezen is ze wel treffend. U hebt de mond vol van het goede werk van de Vlaamse schepenen, terwijl zich hier een mooie opportuniteit aandient om niet alleen via de Brusselse ziekenhuizen, maar ook via de gemeenten te werken. De Vlaamse schepenen zijn daar een partner in, waarom doet u dan geen beroep op hen?

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: We zullen hen informeren over het initiatief. Ik weet namelijk niet of alle schepenen al op de hoogte zijn van het bestaan ervan. Het minste wat we kunnen doen, is uw suggestie doorgeven en hen informeren over het bestaan van het initiatief en over de mogelijke samenwerking. Het gaat hier om 7 Vlaamse gemeenten: dat is dus geen zeer groot netwerk, maar we zullen de Nederlandstalige ziekenhuizen en ook de gemeenten ervan op de hoogte brengen.

Mevrouw Bianca Debaets (cd&v): Om te groeien en aan bekendheid te winnen.

- Het incident is gesloten.

Huidkankercampagnes

Mevrouw Carla Dejonghe (Open Vld): Het is lente, de zomer komt eraan en wat meer is: de zon is van de partij. De meeste mensen worden daar waarschijnlijk heel gelukkig van, de boeren die op regen wachten, misschien iets minder. Het is goed voor het humeur, en vitamine D is belangrijk.

Toch brengt de zon ook risico's met zich mee. In dit land worden elk jaar zo'n 46.000 nieuwe gevallen van huidkanker geregistreerd. Daarom ging de nieuwe campagne van Euromelanoma, het Europese netwerk van dermatologen, van start onder de slogan "*Het zijn niet de jaren, maar de UV-kilometers die tellen*".

Het is belangrijk om zonnecrème te smeren, voor volwassenen, maar zeker ook voor kinderen tijdens het uitoefenen van activiteiten in de openlucht, zoals sporten en spelen. Kinderen

sporten niet enkel in clubs, maar ook op de speelplaats in het zonnetje. Ik denk daarbij ook aan de jeugdbewegingen die deze zomer weer op kamp gaan. Ik hoop dat ze mooi weer krijgen, maar dat betekent wel dat ze hun huid moeten beschermen.

Jong geleerd, is oud gedaan: onder dat motto kunnen Vlaamse gemeenten via de campagne *#smeerem* van Sport Vlaanderen een gratis zonnecrèmedispenser en heel wat promotiemateriaal aanvragen. De campagne wil ertoe aanzetten om kinderen te beschermen tegen de gevaren van huidkanker door zonnebrand. De gemeenten die deelnemen, kunnen via een raamcontract ook zonnecrème bestellen voor die dispensers.

De zon schijnt natuurlijk niet enkel in Vlaanderen. Kan de VGC ook een campagne op touw zetten om kinderen en – vooral – hun ouders op de gevaren te wijzen? Ik denk dan aan een informatiecampagne.

Kan de VGC aansluiten bij het raamcontract van Vlaanderen?

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Ook ik ben ongelooflijk blij dat de zon schijnt en dat we opnieuw terrasjes kunnen doen, maar ik ben me er ook ongelooflijk goed van bewust hoe belangrijk het is om te smeren, en om directe zonnebrand te vermijden en op lange termijn huidkanker te voorkomen.

Huidkanker is een van de kankers met de snelst toenemende incidentie ter wereld. De cijfers in België zijn daar helaas geen uitzondering op: tussen 2005 en 2019 was er een verdubbeling van het aantal vastgestelde huidkankers in ons land. De belangrijkste oorzaak van huidkanker is blootstelling aan de UV-straling van de zon. Zoals u al zei, is dat geen reden om niet in de zon te gaan: vitamine D is essentieel. Wel is het belangrijk om ons te beschermen tegen schadelijke zonnestralen. Dat geldt zeker voor kinderen, want het risico op huidkanker stijgt als je als kind ooit zonnebrand hebt opgelopen.

Gelukkig kunnen we ons goed beschermen tegen UV-straling als we 3 eenvoudige tips in acht nemen: regelmatig insmeren, je huid bedekken met kleding, en de zon weren door zoveel mogelijk de schaduw op te zoeken. Die boodschap is belangrijk, en daarom zijn informatiecampagnes nodig.

De Sportdienst van de VGC neemt nu al deel aan de Vlaamse campagne *#smeerem* van Sport Vlaanderen. Afgelopen weekend, tijdens Stadskriebels, kreeg de campagne zichtbaarheid en werd er volop gesmeerd. Geïnteresseerde sportclubs zullen ook promotiepakketten over de campagne ontvangen. Ook tijdens de zomerkampen of speelpleinwerking is er beschermingsmateriaal tegen zonnebrand aanwezig en krijgen de animatoren regelmatig een herinnering om tijdig te smeren.

Logo Brussel heeft de opdracht om bestaande campagnes uit te rollen op maat van Brussel. Het Logo neemt hierin een coördinerende en ondersteunende rol op. Op dit moment onderzoekt Logo of de bestaande campagnes, bv. de Smeerweer-campagne van de Vlaamse overheid of campagnes van de Stichting tegen kanker, in een aangepaste vorm verder uitgerold kunnen worden in Brussel.

De verschillende beleidsdomeinen van de VGC zijn alvast enthousiast om in te stappen in dergelijke campagne, bv. specifiek op maat van het Brusselse jeugdwerk, de residentiële jeugdhulp of de buitenschoolse opvang.

Er werd gevraagd of de VGC kan aansluiten bij een raamcontract van Vlaanderen om dispensers met zonnecrème aan te kopen in het kader van de *#smeerem-campagne*. Dit raamcontract is er voor sportdiensten, sportfederaties en hun aangesloten sportclubs. De VGC-Sportdienst kan hier dus inderdaad ook aan deelnemen. Zij werken dan ook mee aan deze campagne.

Hopelijk kan iedereen vandaag nog van de zon genieten, met een veilig laagje zonnecrème.

Mevrouw Carla Dejonghe (Open Vld): Het is een goede zaak dat er in Brussel wordt gewerkt aan een aangepaste versie van de bestaande campagne. De collegevoorzitter had het over jeugdwerk en buitenschoolse opvang. De jeugdkampen mogen absoluut niet vergeten worden. Ook de scholen moeten meedoen, want ook op een speelplaats lopen de kinderen natuurlijk buiten en is het gevaar groot.

- Het incident is gesloten.

Geïntegreerde zorg voor chronisch zieken

Mevrouw Cielkje Vanachter (N-VA): Chronische ziekten, waaronder hart- en vaatziekten, diabetes of kanker, zijn wereldwijd de belangrijkste doodsoorzaak. In Europa sterft zelfs meer dan 80 % van de mensen aan de gevolgen van een chronische aandoening. Zorgen voor de juiste omkadering voor deze groep mensen is bijzonder uitdagend. Chronische aandoeningen gaan vaak gepaard met meerdere ziektebeelden tegelijkertijd. Doorheen de jaren zien we het aantal chronisch zieken almaar toenemen.

Personen met een chronische aandoening worden ook geconfronteerd met niet-medische noden, zoals psychologische hulpverlening, specifieke informatievragen of de nood aan praktische en sociale hulpverlening. Om hierop te kunnen inspelen moet dus werk gemaakt worden van een geïntegreerd zorgaanbod waarbij de verschillende relevante actoren op gecoördineerde wijze samenwerken en een antwoord kunnen bieden aan de verschillende noden van de patiënt.

Een project dat daarop tracht in te spelen, is Boost (*Better Offer and Organisation thanks to the Support of Tripod model*), dat een aantal jaar geleden als proefproject is gestart in de Vijfhoek, Sint-Joost-ten-Node en Sint-Gillis en dat instaat voor een geïntegreerd zorgaanbod voor chronisch zieken. Patiënten in een kwetsbare positie en met bepaalde chronische aandoeningen kunnen hier een beroep doen op een multidisciplinair netwerk van hulpverleners.

Vorige bestuursperiode ondervroeg mijn voormalige collega Liesbet Dhaene het toenmalig bevoegde collegelid Bianca Debaets hier reeds over. Daaruit bleek dat de VGC onder meer via het Huis voor Gezondheid en de eerstelijnszone BruZEL betrokken is bij dit project.

Boost was een proefproject dat oorspronkelijk zou lopen gedurende 4 jaar. Werd dit project

intussen geëvalueerd en in duurtijd verlengd? Wat waren de conclusies van de evaluatie? Tot wanneer loopt de financiering van het project vandaag? Werden er intussen andere, gelijkaardige projecten opgestart in Brussel? Wordt het project verder uitgerold? Op welke wijze draagt de VGC hieraan bij? Heeft de VGC zich intussen bij de financierende overheden gevoegd? Hoeveel middelen maakt de VGC vrij voor dit project?

Wat onderneemt de VGC verder om chronisch zieken zo goed mogelijk te ondersteunen en in een geïntegreerd zorgaanbod te voorzien?

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Het proefproject Boost wil een werkingsmodel ontwikkelen om de begeleiding en de levenskwaliteit van chronisch zieken in Brussel te verbeteren. Ze doen dat vanuit een geïntegreerde aanpak. Het project werd opgestart in de Brusselse Vijfhoek, Sint-Joost-ten-Node en Sint-Gillis.

Misschien moet ik het project nog even kaderen. In 2018 zijn 12 federale *chronic care*-projecten opgestart. Boost is een van die projecten. Die projecten zouden lopen voor een periode van 4 jaar. Eind 2021 zouden de projecten aflopen. De federale overheid besliste om de projecten te verlengen met 1 jaar tot eind december 2022. Het Federale Kenniscentrum voor de Gezondheidszorg evalueert momenteel de projecten en de goede praktijken die eruit voortkwamen. De federale overheid bekijkt momenteel hoe de continuïteit van die 12 projecten ook voor 2023 verzekerd kan worden, in afwachting van de uitbreiding van de geïntegreerde zorg op het volledige Belgische grondgebied. De VGC trekt dus zelf geen subsidies uit voor dit proefproject, maar dat wil niet zeggen dat we het niet warm onthalen.

Het Brusselse proefproject werkt aan de ontwikkeling van een innovatief organisatiemodel. Brusano staat in voor de projectcoördinatie. De voorbije jaren is er een sterke wisselwerking gerealiseerd tussen de werking van Brusano en het Boost-project. Een aantal Boost-initiatieven maakt intussen reeds deel uit van de reguliere werking van Brusano. Ik verwijs hierbij graag naar de website van Brusano.

Brusano werkt nauw samen met BruZEL en het Huis voor Gezondheid. Zij maken deel uit van de werkgroepen die Brusano organiseert en Brusano participeert ook actief aan bv. de Zorgraad van BruZEL.

Voor zover we weten, is het project Boost vooralsnog het enige project dat zich specifiek richt op geïntegreerde zorg van chronisch zieken in Brussel. Er zijn wel meer projecten lopend die inspelen op het geïntegreerd werken tussen welzijns- en zorgactoren en het opzetten van zorgnetwerken rond kwetsbare Brusselaars. Ik denk daarbij aan de Zorgzame Buurt-projecten van zowel de VGC en de Vlaamse Gemeenschap als de Buurtzorgprojecten van de GGC.

Met betrekking tot wat de VGC doet om chronisch zieken te ondersteunen en in een geïntegreerd zorgaanbod te voorzien, kan ik nog een aantal zaken meegeven.

De VGC maakt als lokaal bestuur deel uit van de Zorgraad van eerstelijnszone BruZEL. In de eerstelijnszone is continuïteit van zorg een gedeelde verantwoordelijkheid. De hoofddoelstelling is de zorg in de eerstelijns meer integraal organiseren, met een centrale plaats voor de persoon met een zorg- en ondersteuningsnood. Dit vertrekt vanuit een gelijkaardige visie als het project Boost.

De samenwerking op het terrein neerzetten, is een *work in progress* en vraagt een groot engagement aan alle betrokken actoren. Veel terreinorganisaties worstelen nog met de transitie naar multi- en interdisciplinair werken. Het Huis voor Gezondheid ondersteunt die overgang en de opstart van multidisciplinaire praktijken.

De VGC zet met haar gezondheidsbeleid sterk in op gezondheidspromotie en gezondheidspreventie. Via onder andere de werking van Logo Brussel willen we in eerste instantie inzetten op het vermijden van chronische ziekten door gezond leven te promoten.

Daarnaast ondersteunt de VGC een aantal specifieke werkingen die zich richten naar chronisch zieken en hun omgeving. Door onze subsidies aan Lhiving zorgen we voor psychosociale begeleiding aan kansarme, chronisch en ernstig zieken en hun omgeving. Doel is de gezondheid van de hulpvragers te verbeteren en hun participatie aan de maatschappij te verhogen.

Steeds meer mensen overleven chronische en vaak levensbedreigende aandoeningen. De VGC subsidieert daarom ook ondersteunende initiatieven waarbij de levenskwaliteit bevordert wordt, zoals TOPAZ, een dagcentrum met een zorgmodel voor ondersteunende en palliatieve zorg. De Brusselwerking van Magenta biedt dan weer ondersteuning aan ouders van kinderen met een handicap of chronische ziekte.

Mevrouw Cieltje Vanachter (N-VA): Ik heb geen verdere vragen. Het antwoord was zeer volledig. Ik zal eind 2022 hier nog eens op terugkomen als het project geëvalueerd is. Het lijkt mij zinvol om dan eens te kijken of het project dan in Brussel verder kan worden uitgerold.

- Het incident is gesloten.

Geweld van kinderen op ouders

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): Oudergeweld is een toenemend probleem. De professionele hulplijn voor mensen met vragen over geweld - 1712 - wil dat taboe bespreekbaar maken. Over die campagne konden we op 3 mei 2022 lezen in *Het Laatste Nieuws*. Hoewel geweld tegen ouders vaak voorkomt, blijft de problematiek grotendeels onder de radar. In een schrijvende reportage op *Canvas* werd deze problematiek pijnlijk blootgesteld.

Op een totaal van 11.300 mensen die de professionele hulplijn 1712 bellen, zijn er 230 slachtoffer van oudermishandeling. In 2016 waren er 50 slachtoffers van oudermishandeling, in 2019 belden er 150 mensen en in 2020 waren het er een 200-tal. Het aantal groeit dus. Dat gaat dan alleen nog maar over de mensen die durven bellen. Er zijn ook veel mensen die niet willen erkennen dat er sprake is van oudermishandeling of zich schamen om dit te moeten toegeven. Zij voelen zich vaak mislukt in hun opvoeding. Het taboe is zeer groot.

Slachtoffers van oudermishandeling hebben dikwijls de neiging om de schuld bij zichzelf te leggen. Ze zijn beschaamd en ervaren een gevoel van falen. Ondanks het geweld wil de ouder zijn kind beschermen vanuit een sterk gevoel van loyaliteit en onvoorwaardelijke liefde. Het taboe is groter dan wanneer iemand uit je externe omgeving geweld pleegt.

Aangifte bij de politie en hulpverlening blijven dus onder de radar. Naar de politie gaan en je kind criminaliseren, is heel moeilijk. Dat gebeurt vaak pas als de situatie al zwaar geëscaleerd is.

Hoe is de situatie inzake geweld op ouders in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest? Hoe wordt dit fenomeen aangepakt door de structuren van de VGC?

Dat het hier om een taboe gaat, zal de cijfers beïnvloeden. Hebben we momenteel een idee of dit soort geweld ook in opmars is of gekend is binnen de structuren van de VGC? Werd er al rond gesensibiliseerd en zo ja, hoe werd dit gedaan?

Wat doen de Brusselse CAW's rond dit thema om ouders met opgroeiende agressieve tieners en jongvolwassenen te begeleiden? Welke centra houden zich hiermee bezig bij de VGC? Waar kunnen ouders hiermee terecht, zonder dat ze onmiddellijk naar de politie moeten gaan?

Mevrouw Cieltje Vanachter (N-VA): Dit thema sluit aan bij het thema van intrafamiliaal geweld, dat hier reeds besproken werd. Ik heb ook een aflevering gezien van de reeks op *Canvas*. Het is enorm schrijnend. Er moet voldoende aandacht zijn voor oudergeweld. Wat vooral opviel in de reportage waren de lange wachttijden voor opgroeiende jongeren met een geweldproblematiek om een behandeling te kunnen krijgen. Hoe zit het met de wachttijden in Brussel?

Een tijd geleden hadden we het over de taskforces rond huiselijk geweld. Er is een intra-francofone en een Brusselse taskforce. Wordt oudergeweld daarin betrokken? Vaak gaat veel aandacht naar het geweld op vrouwen, maar intrafamiliaal geweld moet ruimer bekeken worden. De collegevoorzitter heeft aangegeven dat de VGC aan het bekijken was welke campagnes er konden worden gevoerd en welke projecten er ondersteund kunnen worden door de VGC. Zal daarbij ook dit probleem onder de aandacht gebracht worden en komen er oplossingen op het terrein?

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: De reeks van Hilde Van Mieghem, *Als je eens wist*, is inderdaad beklijvende televisie. Na de reeks over kindermishandeling en partnergeweld wordt ditmaal ingegaan op oudergeweld. Geweld tegen ouders kan verschillende vormen aannemen.

Het kan over psychisch, fysiek, seksueel of economisch geweld gaan. Oudergeweld is een vorm van intrafamiliaal geweld die onderschat wordt en die zich inderdaad voor een groot deel onder de radar afspeelt.

Daar zijn een aantal redenen voor, die u al hebt vermeld:

- Een gevoel van schaamte. Het is voor veel ouders, die slachtoffer zijn van oudermishandeling, heel moeilijk om toe te geven dat hun kinderen geweld plegen. Sommige ouders geven aan dat ze zich mislukt voelen in hun ouderrol;
- Ouders die deze drempel overwinnen en de feiten melden, brengen aan dat ze op ongeloof stoten of te maken krijgen met sociale afkeuring. Ze worden zelf verantwoordelijk geacht voor de thuissituatie. Dat gevoel wordt ervaren bij zowel formele meldingen als tijdens informele gesprekken met familie of vrienden;

- Ook een schuldgevoel speelt mee. Ouders willen loyaal blijven ten opzichte van hun kinderen. Soms vrezen ze ook represailles. Dat maakt de stap zeer groot om aangifte te doen.

Zoals u vermoedde, zorgt dat ervoor dat het moeilijk is om over degelijke cijfers te beschikken die de omvang van dit probleem in kaart brengen. De cijfers zijn, onder meer door de moeilijke registratie, heel uiteenlopend en heel onzeker.

Internationaal onderzoek wijst erop dat oudermishandeling in 1 op de 10 gezinnen voorkomt. Uit onderzoek blijkt dat moeders vaker het slachtoffer zijn. Ongeveer 7 op de 10 plegers zouden jongens/mannen zijn en 3 op de 10 meisjes/vrouwen. Deze internationale cijfers geven een indicatie van de omvang van het probleem. De Administratie heeft gepeild naar cijfers, onder meer bij het CAW Brussel, Home-Info en het Vertrouwenscentrum Kindermishandeling. Geen van die organisaties kan echter precieze cijfergegevens aanleveren voor Brussel.

Omwille van de beperkte registratie is het niet mogelijk om sluitende uitspraken te doen over de vraag of er een toename is van deze vorm van geweld. We weten wel dat de coronacrisis tot gevolg had dat er in veel gezinnen risicofactoren voor familiaal geweld aanwezig waren en dat er in deze periode een aantal beschermende factoren onder druk stonden. Het sociaal isolement, de afwezigheid van een ondersteunend netwerk, het gebrek aan dagbesteding, inkomensverlies, kleine of slechte woonomstandigheden, spanningen en stress zijn risicofactoren van familiaal geweld. Ik hoef u niet uit te leggen dat die door de coronacrisis zijn versterkt. De hypothese dat er wellicht een toename is van oudermishandeling, is dus heel reëel, maar ik kan dat niet met cijfers onderbouwen.

Waar kunnen mensen terecht? Hulplijn 1712 vestigt ook op dit thema de aandacht. 1712 is er dus ook voor slachtoffers van oudergeweld of voor personen die zich zorgen maken over een mogelijk slachtoffer. Professionele hulpverleners bieden een luisterend oor en helpen hen verder op weg.

1712 heeft vorige week een nieuwe campagne over oudermishandeling gelanceerd. 1712 zal daarmee mensen met vragen over oudergeweld aansporen om de hulplijn te contacteren. 1712 heeft het voorbije najaar ook een specifiek Brusselse sensibiliseringscampagne op poten gezet. Die campagne kwam er op initiatief van de VGC en richt zich tot omstaanders van intrafamiliaal geweld. Het is goed dat er nu ook een specifieke campagne loopt over oudergeweld.

Iedereen kan op het nummer 1712 terecht voor meerdere vormen van familiaal geweld. Het is dus belangrijk dat dit nummer de nodige bekendheid krijgt.

U vroeg ook waar de ouders terecht kunnen binnen het VGC-netwerk. De VGC geeft subsidies aan Home-Info. Naast haar algemene opdracht neemt Home-Info ook de werking van het Brussels Meldpunt Ouderenmis(be)handeling op. Dat is een aanspreekpunt voor ouderen die thuis wonen of in een residentiële voorziening verblijven. Het Meldpunt is er voor slachtoffers van ouderenmisbehandeling en hun persoonlijke omgeving. Het Meldpunt informeert en adviseert personen die te maken hebben met ouderenmisbehandeling of als er een vermoeden daarvan bestaat. Het Brussels Meldpunt wil de taboesfeer rond deze

problematiek doorbreken. Het doet dat bv. door de deskundigheid van hulpverleners binnen de ouderenzorg te bevorderen.

Er zijn geen andere organisaties die vanuit de VGC specifiek rond deze thematiek werken, maar er zijn natuurlijk wel een aantal plaatsen waar deze ouders ook terecht kunnen. Het CAW Brussel biedt vanuit de dienst slachtofferhulp ondersteuning voor alle vormen van geweld. Dat aanbod is er zeker ook voor mensen die slachtoffer zijn van oudergeweld. Ook de kinderen jongerenwerking van het CAW Brussel heeft verschillende benaderingen om met geweld op ouders om te gaan. Hier staat telkens voorop dat er breed gekeken wordt naar het kind, de jongere, het gezin vanuit de vraag en de kracht die het gezin heeft. Afhankelijk van de situatie wordt de juiste hulp ingeschakeld.

Mensen kunnen dus niet alleen bij de politie terecht. Het is heel belangrijk dat er andere netwerken en informatiekanalen zijn. Dat belet niet dat mensen met de politie contact kunnen opnemen. Ik hoop dat we met deze vraag extra bekendheid kunnen geven aan 1712.

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): Ik wil nog dieper ingaan op wat mevrouw Cieltje Van Achter zonet heeft gezegd over wat we binnen de structuren voor opgroeiende kinderen kunnen ondernemen. Uit de reportage waar de vraagsteller ook naar heeft verwezen, blijkt dat bij veel van de latere geweldplegers de eerste tekenen al zichtbaar zijn in de peutertijd. Ouders maken geen verschil in reacties. Binnen de werking van de VGC rond kinderen en kinderdagverblijven kunnen we op dat vlak misschien wel iets ondernemen. Bepaalde gedragingen van kinderen kunnen wijzen op autisme. De ouders leiden uit die gedragingen evenwel helemaal niet af dat het om autisme kan gaan. Dat roept al een soort van geweld op. Hetzelfde geldt voor veel verslavingen. We kunnen dat mee opnemen in het pad van onze kinderverzorgers, onze begeleiders, die meekijken. Niet dat zo'n kind al moet worden beoordeeld, maar er moet iets grondiger naar het kind worden gekeken om het tijdig de juiste begeleiding te kunnen geven.

Er zijn volgens u geen cijfers bij de CAW's. U hebt gewezen op de verschillende geweldplegingen die er bestaan. Ik heb deze vraag evenwel heel specifiek gesteld met betrekking tot kinderen die geweld plegen op hun ouders om daar aandacht aan te besteden.

De Brusselse bevolking is immers heel jong. Dat is heel goed, maar de kans is ook groter – en de cijfers bewijzen het ook – dat oudermishandeling meer en meer voorkomt.

Moet een ouder 1712 contacteren om bij het Meldpunt Oudermis(be)handeling terecht te kunnen? Op welk adres vind ik dat Meldpunt? Mensen hebben concrete informatie nodig. Oudergeweld raakt mensen in hun diepste ik. Is dat Meldpunt hetzelfde als 1712?

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Het Meldpunt is een aanvulling op 1712. 1712 kan dus zeker een eerste ingangspoort zijn. Daarnaast is het Meldpunt te bereiken via Home-Info. Ik ken het telefoonnummer niet uit het hoofd, maar Home-Info heeft aparte contactgegevens. Het Brussels Meldpunt Oudermis(be)handeling is een aanvullende werking en valt onder de organisatie Home-Info, die een brede werking heeft.

Enerzijds, is er oudermisbehandeling in een gezinscontext met in huis wonende kinderen. Anderzijds, gaat oudermisbehandeling bv. ook over veertigers die hun 70-jarige ouders niet

op de juiste manier behandelen. Het is een heel breed spectrum van situaties. Het eerste doelpubliek van het Meldpunt van Home-Info betreft die oudere mensen.

Mensen kunnen zowel bij 1712 als bij het Meldpunt terecht. 1712 is altijd het juiste ingangspunt en van daaruit kan worden doorverwezen. Ik zal de gegevens van Home-Info aan de Raad bezorgen.

Negen medewerkers in ons ondersteuningsteam Opgroeien in Brussel bieden vanuit de VGC ondersteuning aan kinderopvangbegeleiders. Zij werken rond signalen detecteren enzovoort. Ik beschik niet over alle gegevens, maar ik vermoed dat ook bij het Onderwijscentrum Brussel zeker expertise aanwezig is die in de scholen wordt aangewend.

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): Preventie is zeer belangrijk.

- Het incident is gesloten.

Zwembadproject op de Abattoir

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Het is niet de eerste keer dat we van gedachten wisselen over dit thema. Begin februari 2022 vroeg ik u al naar een stand van zaken van het toekomstige zwembad op de site van de Abattoir, in bijzonder omtrent de haalbaarheidsstudie. De Maatschappij voor Stedelijke Inrichting kreeg immers de opdracht om tegen oktober 2021 een financiële haalbaarheids- en exploitatiestudie van het zwembadproject uit te werken. Die studie zou ondertussen, na wat vertraging, zijn afgerond, al heb ik nog geen exemplaar kunnen bemachtigen. Ik ben geïnteresseerd in de inhoud van die studie en wat er uiteindelijk concreet mogelijk en haalbaar is en hoe dat dan gerealiseerd kan worden.

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering keurde daaropvolgend een investeringssubsidie van 2,1 miljoen euro goed voor “*de versterking van de structuur en de verwerving van het zakelijk recht*”. Ondertussen heeft de Brusselse Hoofdstedelijke Regering eind februari ook een bouwvergunning afgeleverd voor Manufakture, het gebouw waar het zwembad bovenop gebouwd zal worden.

Het wordt een project met veel spelers: vorig jaar kende de Vlaamse Gemeenschapscommissie het project al een subsidie van 1 miljoen euro toe om de funderingen van het toekomstige gebouw te verstevigen. Daarnaast is ook de gemeente Anderlecht betrokken bij het verhaal. Bovendien moet er een externe speler gevonden worden voor de bouw, het onderhoud en waarschijnlijk ook de uitbating van het zwembad.

Er wordt voor de financiering ook gekeken naar de Vlaamse Gemeenschap. Via het decreet Bovenlokale Sportinfrastructuur kan de VGC – bevoorrecht – een beroep doen op Vlaamse middelen. Vlaanderen staat daarvoor open, zolang het project voldoet aan de criteria van dat subsidiedecreet.

De N-VA onderstreept nogmaals het gebrek aan kwalitatieve, bovenlokale sportinfrastructuur in Brussel en is verheugd dat het zwembad op de Abattoir concreter wordt. Toch blijven er een aantal vragen, waarop we hopelijk een antwoord kunnen krijgen.

Naast de toekenning van een subsidie, welke rol speelt de VGC nog in dit project?

Eerder verklaarde u dat de VGC 1 miljoen euro uittrekt voor het project. In de pers was er echter sprake van 1,8 miljoen euro. Kunt u dat verduidelijken? Wat is de inbreng van de VGC tot nu toe?

Hoe ziet de planning eruit? Hoe zit het met de zoektocht naar een externe partner? Is die al gevonden? Zo ja, om wie gaat het? Welke engagementen zal hij opnemen?

Hoe verlopen de gesprekken met de Vlaamse Gemeenschap voor eventuele cofinanciering?

Collegelid Pascal Smet: We zijn het eens over de behoefte aan extra zwembadwater, zowel overdekt als niet-overdekt. De VGC heeft vanaf het prille begin tijdens deze legislatuur meegewerkt aan dit project. U weet dat ik al heel lang voor een openluchtzwembad ijver. Na al die jaren zijn de geesten gerijpt dat we dat in Brussel nodig hebben.

Op 17 februari 2022 heeft de Brusselse Hoofdstedelijke Regering de opdracht aan de Maatschappij voor Stedelijke Inrichting (MSI) gegeven om de ontwikkeling van het project verder te begeleiden. Dat is een belangrijke beslissing.

De MSI heeft daarvoor een projectleider aangesteld en een stuurgroep opgericht waarin alle huidige betrokken overheidsinstanties overleg plegen en de nodige stappen zetten voor de realisatie. De VGC maakt deel uit van die stuurgroep. Ook *urban.brussels* en de Bouwmeester-maître architecte (bMa), die onder mijn bevoegdheid vallen, worden daarbij betrokken.

In een eerste principieel akkoord, dat het College heeft genomen op 19 november 2020, heeft het een investeringssubsidie van 1.064.800 euro vrijgemaakt voor de verzwaring van de funderingen en de structuur van de Manufakture voor het zwembadproject. Ik heb al uitgelegd dat er bijkomende studies nodig waren, maar er is ook de stijging van de bouwkosten. Het zal u niet ontgaan zijn dat alle bouwprojecten aanzienlijke stijgingen kennen, niet alleen in dit land maar in de hele wereld. Daardoor zijn in 2022 de bouwkosten voor de funderingen en structuur hoger dan oorspronkelijk ingeschat. Dat heeft te maken met verschillende zaken, zoals de aanzienlijke prijsstijgingen binnen de bouwsector.

Vermits de financiering van de versterking van de structuur noodzakelijkerwijs moet gebeuren in de eerste bouwfase, namelijk de bouw van het pakhuis Manufakture, heeft het College de beslissing genomen voor een extra financiële injectie om *überhaupt* de mogelijkheid van een zwembad niet uit te sluiten en open te houden. Het keurde daarom op 1 maart 2022 een tweede principieel akkoord goed voor een bijkomend bedrag van 735.200 euro, wat het totaal voor de VGC op 1,8 miljoen euro brengt. Daarnaast heeft ook de Brusselse Hoofdstedelijke Regering beslist om een investeringssubsidie van 2.127.000 euro vrij te maken voor de versteviging van de structuur en het zakelijk recht.

Tegen de zomer wordt, onder begeleiding van de Maatschappij voor Stedelijke Inrichting (MSI) en op basis van overleg tussen de betrokken overheden, een voorstel uitgewerkt over de structuur voor overheidssamenwerking rond dit zwembadproject. Die entiteit zal minstens de 3 huidige partners in het project bevatten, namelijk de VGC, de gemeente Anderlecht en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Ondertussen wordt er ook gekeken of het Gewest een

zakelijk recht op het dak heeft. Het is evident dat we dat moeten regelen zodat we daarvan zeker zijn als we die versterkingen doen. Als dat gebeurd is, zullen we een aanbesteding doen om een privé-partner te vinden om een publiek-private samenwerking op te zetten. Dat zal verlopen via een aanbestedingsprocedure en zal waarschijnlijk het Design Build Finance Maintain Operate (DBFMO)-model zijn.

Er is een dossier in voorbereiding voor een subsidieaanvraag bij het Vlaams Stadsvernieuwingsfonds. Dat zal worden ingediend tegen eind juni 2022. We hebben vanaf het begin al meerdere malen samengezeten met Sport Vlaanderen. We zullen in het kader van het decreet bovenlokale sportinfrastructuur een dossier voorbereiden en indienen afhankelijk van de verdere timing van het project.

Samengevat, het project zit op schema op dit moment. De eerste stap die moet worden genomen, is de regeling van het zakelijk recht met Abattoir. Die is heel enthousiast. Voor de vennootschap is dat een heel belangrijk project. Ook de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en de 2 collegeleden zijn heel enthousiast, in het bijzonder collegelid Sven Gatz want hij is minister van Financiën in de Brusselse Hoofdstedelijk Regering en we hebben zijn steun nodig. Dit is meer dan een zwembad. Het gaat om een buurt die in volle ontwikkeling is, namelijk de Abattoir-wijk in Anderlecht. Het is een unieke kans voor een stadsvernieuwingsproject. Ik neem aan dat u verbeeldingskracht hebt. U moet zich eens inbeelden dat u zichzelf ziet op het zwembad, op het dak. Er is een overdekt en een openluchtwembad, en een sauna. Je gaat zwemmen en nadien naar de sauna. Je hebt een uitzicht over Brussel. Ondertussen zie je alle andere ontwikkelingen die op de site van Abattoir plaatsvinden: er komt een park en andere gebouwen. Je zal getuige zijn van een nieuw stadsdeel in wording.

Ik hoop dat u al uw talenten zult gebruiken om de N-VA, zoals u daarnet zo mooi hebt omschreven, mee te overtuigen om dit project te steunen en waar het nodig is, welwillend, creatief en open te zijn. We rekenen ook op u, mijnheer Vanden Borre.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Ik antwoord eerst op dat laatste. We willen creatief en open zijn binnen het kader van de decreten natuurlijk. We hebben dat voldoende herhaald en aangetoond. Ik kom nog even terug op de vorige bestuursperiode. Toen had Vlaanderen ook een heel grote zak geld ter beschikking gesteld voor de Coovi-sportcampus. Dat was welwillend, open en creatief, maar het College heeft het project toen zelf...

Collegelid Pascal Smet: Dat was gesloten en niet-creatief.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Dat zegt u achteraf omdat u de schuld daarvoor...

Collegelid Pascal Smet: Dat is een ander debat. Dat hoeven we niet opnieuw te voeren.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Het is niet onbelangrijk om aan te tonen dat de problemen niet bij Vlaanderen moeten worden gezocht, maar dat de VGC wel in eigen boezem moet kijken en correct de wetgevende procedures moet volgen. Er is vanuit Vlaanderen langs alle kanten ondersteuning om die middelen in Brussel te investeren. Dat is altijd het geval geweest. Vlaanderen heeft zich altijd heel loyaal opgesteld. Er zijn natuurlijk een aantal spelregels die moeten worden gevolgd. Dat wil ik nogmaals benadrukken. Als we dat allemaal volgens de regels van de kunst kunnen doen, dan zijn ik en mijn fractie vragende

partij voor dat zwembad. Dat spreekt voor zich. We hebben al heel wat debatten gehad over het tekort aan zwemwater in dit Gewest. Nogmaals, de Vlaamse Gemeenschap doet wat ze kan, maar ze kan dat niet allemaal alleen doen. Als we de regels kunnen naleven, spreekt het voor zich dat we daarvoor staan te springen.

- Het incident is gesloten.

Lokaal jeugdbeleid in Brussel

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Ook dit is een debat waarbij we voortborduren op een aantal andere gedachtewisselingen die we al hebben gehad, geacht collegelid Pascal Smet. Brusselse gemeentebesturen hebben een heleboel hefboomen in handen om het lokale jeugdbeleid duidelijk vorm te geven, maar de concrete uitvoering van jeugdactiviteiten verschilt in elke gemeente, net zoals de uitbouw van de jeugddienst zelf. Bepaalde gemeenten werken namelijk met een tweetalige jeugddienst en andere met een aparte dienst. Het merendeel biedt vandaag slechts een eentalige Franse werking aan. De complexe realiteit van de 19 gemeenten maakt een generieke aanpak niet gemakkelijk en er is dus maatwerk nodig.

Hoewel gemeenteambtenaren conform de Taalwet tweetalig moeten zijn, en dus moeten zowel Nederlandstalige als Franstalige jongeren terecht kunnen bij de lokale jeugddiensten, is dat niet altijd het geval in de praktijk. Het is belangrijk om alle kinderen activiteiten aan te bieden in beide gewesttalen. Het is de taak van een gemeente, als eerstelijnsbestuur, om daar optimaal op in te spelen. Ik heb er daarnet bij de collegevoorzitter op gewezen dat het mijn inschatting is dat de VGC, als facilitator van het Vlaamse Gemeenschapsbeleid, niet alleen 'dienstverlenend' maar ook actief de uitbouw van een dergelijke jeugddienst in alle 19 gemeenten moet bepleiten en promoten. Elke gemeente heeft een Vlaamse schepen en er is dus werk in alle 19 gemeenten.

In een aantal gemeenten is er al samenwerking met en subsidiëring door de VGC, voornamelijk voor de Nederlandstalige vakantiewerking van de Brusselse gemeenten, maar jeugdwerk is natuurlijk breder dan alleen het formuleren van een vakantieaanbod.

In het strategische meerjarenplan en de vertaling van het Strategisch Meerjarenplan 2021-2025 van de Vlaamse Gemeenschapscommissie naar de bepalingen van de Vlaamse decreten binnen het beleidsdomein Cultuur, Jeugd en Sport, lees ik daar echter bitter weinig over.

Welke gemeenten hebben een gemeentelijke of stedelijke jeugddienst? Welke gemeenten maken gebruik van een gemeentelijke vzw voor de dienstverlening voor de jeugd?

Welke gemeenten hebben een eigen Nederlandstalig aanbod voor kinderen en jongeren, die erkend en gesubsidieerd worden door de VGC? Wat is het gewicht van de VGC-middelen op de gemeentelijke begrotingen voor kinder- en jeugdbeleid?

Welke maatregelen of acties onderneemt het College om de dialoog aan te gaan en de meerwaarde van een Nederlandstalige jeugddienst of -werking in de verf te zetten voor de andere gemeenten?

Op welke manier ondersteunt de VGC de Vlaamse schepenen in de gemeenten waar nog geen Nederlandstalige jeugdwerking bestaat?

Collegelid Pascal Smet: Een blik op de gemeentelijke websites geeft aan dat zo goed als alle gemeenten beschikken over een jeugddienst. Sommige gemeenten beschikken over een tweetalige dienst, in andere gemeenten is de werking opgesplitst in een Nederlandstalige en een Franstalige jeugddienst.

De VGC beschikt niet over een exhaustieve lijst van gemeentelijke vzw's die ingezet worden voor de jeugddienstverlening. We beperken ons tot de door de VGC in 2022 erkende gemeentelijke initiatieven in het kader van het Jeugdbeleid. Als u die lijst zou willen, dan raad ik u aan om een schriftelijke vraag te stellen aan mijn collega in de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, minister Bernard Clerfayt, om de lijst te krijgen van alle gemeentelijke vzw's die zich inzetten voor de dienstverlening voor de jeugd. Hij kan die gemakkelijker dan wij opvragen en u bezorgen.

Ik geef u een opsomming van de initiatieven die de VGC erkent. In de gemeente Anderlecht zijn er vakantie-initiatieven en is er de vzw Vlaams Gemeenschapsbeleid Anderlecht. In de Stad Brussel neemt de vzw Onderwijs Brussel vakantie-initiatieven. Ook de gemeente Evere doet dat, net als de vzw Sport, Cultuur en Vrije Tijd Ganshoren en de gemeente Koekelberg. In de gemeente Sint-Gillis is er een tienerwerking.

De gemeente en de vzw Vriendenbond van de Gemeentelijke Academie voor Muziek en Woord zorgen voor vakantie-initiatieven in Sint-Agatha-Berchem. De gemeente Sint-Lambrechts-Woluwe neemt eveneens vakantie-initiatieven, net als de vzw De Molenketjes in Sint-Jans-Molenbeek.

U weet ongetwijfeld dat ik, mijn medewerkers of de Administratie regelmatig overleg hebben met de schepenen bevoegd voor Nederlandstalige cultuur. In het verleden kwamen al verschillende jeugdgerelateerde thema's aan bod, zoals de vraag naar gemeentelijke vakantie-initiatieven en mogelijke ondersteuning door de VGC, en Slaycation.

Daarnaast hebben we veel contact met de Nederlandstalige schepenen, als dat nodig is. Onze jeugddienst doet hetzelfde met de lokale jeugddiensten. De jeugddiensten worden halfjaarlijks uitgenodigd op het onthaalmoment voor nieuwe jeugdwerkers waar de dienstverlening van de VGC wordt toegelicht. Op hun vraag wordt ook individueel afgesproken met nieuwe jeugddienstmedewerkers.

We zullen ook een eerste trefdag organiseren voor schepenen bevoegd voor Jeugd en hun jeugddiensten. We hebben vorige week daartoe het initiatief genomen en zijn op zoek naar een dag. We zullen dat blijven doen op geregelde tijdstippen. Ik heb dat al vroeger aangekondigd, maar door de coronacrisis was dat uiteraard niet mogelijk. Zeker bij de opstart is het beter om dat fysiek te doen en niet digitaal. Op die manier zullen we nagaan waar er nog tekorten in de ondersteuning zitten, maar de ervaring leert ons dat iedereen de weg vindt naar de VGC-jeugddienst. Maar desalniettemin zullen we de jeugdschepenen, zowel de Nederlandstalige als de Franstalige, uitnodigen en een trefdag organiseren. U bent alweer gelukkig. *(Opmerkingen)*

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Ik doe enkele opvallende vaststellingen in uw antwoord, collegelid Pascal Smet. U zegt dat er volgens de website in alle gemeenten wel degelijk diensten zijn, maar ik durf te betwisten dat dat ook in de praktijk het geval is. Het is niet omdat er een website wordt aangeboden dat er ook een effectieve werking bestaat op het terrein. Dat blijkt ook uit uw antwoord.

Ik vind het opvallend dat u zegt dat ik best aan uw collega Bernard Clerfayt een lijst met gegevens opvraag. Tenslotte bent u bevoegd voor Cultuur, Jeugd en Sport en zou u en de VGC over die basisgegevens moeten beschikken. Ik denk aan een lijst van vzw's waarmee in het Gewest kan worden samengewerkt of hoe de situatie er vandaag uitziet.

U hebt een aantal gemeenten opgesomd. Zelf kom ik op 8 van de 19 gemeenten waarmee de VGC samenwerkt. Ondanks de mooie beloftes van one.brussels-Vooruit zijn er immers nog altijd 19 gemeenten. De meeste doen *de facto* hun werk niet. Ik kan het niet anders formuleren.

De Vlaamse schepenen moeten dus een tandje bijsteken om dat aanbod uit te breiden. U stelt dat er wel degelijk overleg met de schepenen plaatsvindt. Dat is prima, maar er moet structureel worden nagedacht om alles in kaart te brengen en het aanbod zeer concreet, in cijfers te vatten.

Een bevraging en een studie in deze gemeenten zouden zeker nuttig zijn om op vragen, zoals hoe het aanbod best wordt opgeschaald of doelstellingen daadwerkelijk gehaald, een antwoord te bieden. Vandaag blijft alles in het vage en wordt weinig vooruitgang geboekt.

Tot slot, wil ik geen steen werpen naar de Jeugddienst van de VGC. Zij doen hun werk prima. In het park van Laken heb ik onlangs nog gezien hoe zo'n speeldag in zijn werk gaat. Dat verliep zeer goed. Maar het is ook aan de gemeente om die taak op zich te nemen en de Vlaamse schepenen moeten eens wat harder op tafel kloppen.

Collegelid Pascal Smet: U stelt dat de Vlaamse schepenen hun werk niet naar behoren vervullen, dat is zowat de essentie van uw verhaal. Ik zal hen die boodschap overmaken. Ik heb u al gezegd dat ik de VGC in haar samenwerking met de gemeenten wil samenbrengen, ondersteunen en stimuleren, maar de Vlaamse schepenen moeten nog altijd zelf oordelen of ze activiteiten met de gemeente willen organiseren. Als ze dat willen doen, kunnen ze op onze ondersteuning rekenen. Daarnaast organiseert de Jeugddienst van de VGC zelf activiteiten. Ik verkies het om zelf met de VGC activiteiten te organiseren en ondersteuning te bieden aan de gemeenten die dat willen.

Wat u mij vraagt is dat ik als een vaderfiguur zou optreden en aan de Vlaamse schepenen zou zeggen dat ze braaf moeten zijn en hun werk beter moeten doen. Dat vind ik moeilijk.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): U maakt er zich wat al te gemakkelijk vanaf. U hebt ook een taak als collegelid. U hebt middelen en een Administratie ter beschikking. U bent al heel lang politiek actief. Het minste dat ik mag verwachten, is dat u structureel in kaart brengt wat we in de gemeenten kunnen verwezenlijken, waar meer plaatsen kunnen worden gecreëerd of waar het aanbod groter kan. Het blijft allemaal erg vaag.

Collegelid Pascal Smet: Je kan een paard niet dwingen om te drinken.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Dat klinkt allemaal heel mooi, maar dit College heeft geen enkele concrete doelstelling. Dat blijft een kritiek ten overstaan van u, mijnheer Smet. Het is allemaal bijzonder weinig ambitieus.

- Het incident is gesloten.

SAMENGEVOEGDE ACTUALITEITSVRAGEN (R.v.O., art. 60, 5, b)

Plaatstekort in het Brussels Nederlandstalig basisonderwijs

Mevrouw Bianca Debaets (cd&v): Heel veel ontstellend nieuws las ik in *De Standaard* over ongeruste ouders inzake het plaatstekort in het Brussels Nederlandstalig basisonderwijs.

Ondanks de vele inspanningen die de voorbije jaren zijn geleverd, zijn in maart meer dan 6.000 dossiers ingediend door ouders die hun kind voor volgend schooljaar wilden inschrijven in het Nederlandstalig onderwijs. Bijna de helft daarvan vond geen plaats en 353 kinderen kregen de boodschap dat zij niet naar de dezelfde school konden als hun oudere broer of zus wegens plaatsgebrek. Heel wat ouders zitten nu met de handen in het haar.

Hoe kijkt u zelf naar die cijfers en naar het aantal kinderen dat op het einde van de rit nog geen plaats zal vinden? De cijfers zijn zeker alarmerend maar voor veel kinderen zal er gelukkig maar, toch nog een oplossing worden gevonden. Volgt het College de aangroei van de plaatsen op die overeengekomen is bij de vastlegging van de middelen?

In hoeverre worden de inspanningsverbintenissen uitgevoerd?

Kan u de conclusies van de evaluaties toelichten? Wanneer zullen ouders die nog geen zicht hebben op een inschrijving, hier meer definitief nieuws over krijgen? Welke ondersteuning wordt vanuit de VGC aan ouders geboden van kinderen die een negatief antwoord kregen in hun zoektocht naar een plaats voor hun kind? Het is belangrijk ouders op tijd te informeren over mogelijke alternatieven of hulp te verlenen bij hun zoektocht naar een plaats voor hun kind. Lopen de vergunningen voor de bouwdoossiers voor extra capaciteit allemaal even vlot binnen? In welke bouwdoossiers en in welke gemeenten worden er problemen vastgesteld? U kan samen met de Vlaamse overheid wel inspanningen leveren om extra capaciteit te leveren, maar als er vertraging zit op de doossiers, vergunningen of organiserende besturen, helpt dat de zaak niet vooruit. Welke rol speelt de VGC hierin?

De heer Dominiek Lootens-Stael (Vlaams Belang): Mijn collega heeft al enkele cijfers geciteerd. Het tekort aan plaatsen blijft een probleem en blijkbaar nu ook in het secundair onderwijs. Zo'n 3.000 van de aangemelde kinderen vonden geen plaats. Frappant is ook dat 353 kinderen de mededeling hebben ontvangen niet naar dezelfde school te kunnen gaan als hun broer of zus. Dat betekent dat de verhoging van 507 plaatsen tot 38.703 plaatsen dus ruim onvoldoende is. De situatie is misschien iets minder scherp dan vorig jaar.

Het LOP relateert naar gewoonte voor een stuk het aantal negatieve antwoorden en stelt dat er ook heel wat schoolveranderaars in de pool van aanmeldingen zitten en dat die plaatsen dan kunnen vrijkomen.

Hoe interpreteert het collegelid de huidige situatie? Kunnen de cijfers beter gedifferentieerd worden door bv. schoolveranderaars ook als zodanig in de cijfers op te nemen?

Is bekend hoeveel van de kinderen die geen plaats toegewezen kregen, over een attest voorrang Nederlands beschikken?

Hoe wordt de evolutie voor de komende jaren ingeschat? Welk beleid wil het College hier tegenover zetten?

De heer Arnaud Verstraete (Groen): Elk jaar wordt hetzelfde debat gevoerd en blijkt er een enorm tekort in het basisonderwijs en nu ook in het secundair onderwijs op te treden. Ouders zijn ongerust en zitten met de handen in het haar, terwijl we er alles aan willen doen om iedereen die zich graag wil aansluiten bij de Nederlandstalige meertalige gemeenschap, te helpen. Dat lukt ons dus niet. Sinds vorige week zijn de inschrijvingen in het Brussels Nederlandstalig basisonderwijs voor het komende schooljaar bekend en weten we dat er een tekort is, ondanks de creatie door de VGC en de Vlaamse Gemeenschap van 507 nieuwe plaatsen. Bijna 3.000 kinderen kregen een negatief antwoord.

Vorig jaar was het antwoord dat er capaciteitsuitbreiding aankwam, maar dat blijkt niet voldoende. Toch is een positieve tendens merkbaar. Vorige keer kregen zo'n 3.500 kinderen een negatief antwoord, nu 3.000. Dat lijkt op een gunstige trend.

Denkt u er ook zo over? Wat is uw inschatting? Bijna de helft van de aangemelde leerlingen kreeg een negatief antwoord. Volgens *Bruzz* kreeg vorig jaar 71 % van de aanvragers uiteindelijk een plaats in het Nederlandstalig onderwijs, de anderen niet. Hoe zien de vooruitzichten er dit jaar uit? Welke perspectieven zijn er voor de ouders die geen positief antwoord krijgen?

Vorig jaar gaf u aan dat er in totaal 943 extra plaatsen in het basisonderwijs worden gecreëerd. Zitten de aangekondigde 507 plaatsen hier al in verwerkt? Indien dit het geval is, wanneer verwacht u dan dat de overige 436 plaatsen beschikbaar zijn? Vlaams minister Ben Weyts beloofde 600 extra plaatsen in het Brussels basisonderwijs. Hoe ziet de timing er voor deze plaatsen uit?

Extra plaatsen zijn uiteraard nodig, maar er moeten ook voldoende leerkrachten zijn. Dat vormt ook een enorme uitdaging. Er is van alles aangekondigd. Zijn er voldoende perspectieven en volstaan de huidige maatregelen om voldoende leerkrachten aan te trekken voor de bijkomende kindplaatsen?

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld): Niets is zo erg voor ouders als niet weten of er voor hun kind een plaats op school is. Dat probleem van een tekort aan plaatsen in het onderwijs maken we elk jaar mee. Zijn we nu al volledig klaar met het uitfilteren van dubbele inschrijvingen?

Hoeveel kinderen uit de Rand zijn nu in het onderwijs in Brussel ingeschreven?

Zijn er al algemene cijfers beschikbaar die ons exact informeren over hoeveel kinderen werkelijk geen plaats zullen vinden in ons onderwijs?

Is de carroussel waarin ouders meedraaien door hun kinderen op verschillende scholen in te schrijven, intussen al helemaal uitgeklaard en levert dat nog extra plaatsen op zodat zoveel mogelijk kinderen toch nog een plaats krijgen?

We blijven natuurlijk benieuwd naar de uitbreiding van scholen en hoeveel kindplaatsen er in de nabije toekomst nog zullen bijkomen.

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Deze problematiek zorgt voor veel stress bij de ouders. Elk jaar opnieuw voeren we de discussie. Elk jaar opnieuw moeten ouders bang afwachten of er nog een plaats vrijkomt. Als we de finale cijfers ter beschikking hebben en de dubbele inschrijvingen weggewerkt zijn, zouden we hierover een tweede debatronde moeten houden.

Er is nood aan objectivering. Het basisonderwijs is inderdaad de toegangspoort. Het is evident dat de tekorten daar hoger liggen, doordat veel mensen zo het Nederlandstalig onderwijs proberen binnen te geraken. In het middelbaar onderwijs is dat al heel wat minder.

De trend zegt genoeg. Van een tekort van 3.500 vorig jaar naar 3.000 nu; in het middelbaar van 650 naar 610. In relatieve cijfers betekent dat voor het middelbaar een daling van 28 % naar 24 % van de inschrijvingen. Voor een deel worden er dingen goedge maakt. En er is natuurlijk geen toverstaf om dergelijke tekorten op 1 jaar tijd, of zelfs op een paar jaar tijd, weg te toveren.

Objectief beschouwd blijft Vlaanderen fors investeren in het Brussels Nederlandstalig onderwijs. Vlaams minister Ben Weys heeft 22 miljoen euro vrijgemaakt, wat een achtste is van het totale kostenplaatsje voor extra schoolbanken in het Vlaams onderwijs: 7,45 miljoen euro voor het basisonderwijs (600 plaatsen); 14,4 miljoen euro voor het secundair (1.020 plaatsen). Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is zo de onderwijszone die de meeste middelen krijgt in de capaciteitsronde 2020-2024. Er is zelfs in een alternatief scenario voorzien om die middelen voor Brussel nog op te trekken, mochten die noden hoger blijken.

Ongeveer 15 % van de capaciteitsmiddelen komt naar Brussel, dat is driemaal de Brusselnorm. Tussen 2010 en 2022 is er 90 miljoen euro geïnvesteerd in bijkomende capaciteit, voor 8.259 plaatsen: 6.052 in het basisonderwijs en 2.207 in het secundair. Tussen 2010 en 2018 is een derde van de extra plaatsen gecreëerd in het Brussels Nederlandstalig onderwijs. Tegen 2025 zal dat ongeveer 30 % zijn, namelijk 28,7 %.

We passen ons dus niet alleen aan de demografie aan, zoals de Franse Gemeenschap doet. Daarbovenop vergroten we ons aandeel. Maar er komen, jaar na jaar, steeds meer mensen naar het Nederlandstalig onderwijs. Collega Arnaud Verstraete heeft daar iets belangrijks gezegd: we willen de mensen die willen aansluiten bij een meertalige gemeenschap, meer kansen geven. Ik ben het daarmee eens, maar er is maar 1 meertalige gemeenschap in Brussel, en dat is de Vlaamse. Dat is het grote probleem: de Franse Gemeenschap is nog te vaak eentalig Frans. Ik snap dus alle Brusselselaars die naar onze scholen willen komen om die meertaligheid onder de knie te krijgen.

Ik stel mij vragen bij de rol van de gemeenten. In 7 gemeenten is nog altijd geen Nederlandstalige gemeenteschool. Beweegt daar nog iets? We kunnen wel extra fysieke plaatsen creëren, maar gaan we ook leerkrachten vinden? Is er enige evolutie in de gesprekken

met de Franse Gemeenschap om samen te werken en ook hun scholen te verbeteren? Dat zal immers een deel van het antwoord zijn voor de problemen van ons onderwijs.

De heer Pepijn Kennis (Agora): Als ouder ben ook ik met deze problematiek geconfronteerd. Gelukkig heb ik wel een plaats gevonden. Het is geen ingewikkeld systeem, maar je moet wel strategisch kiezen. Er zijn nu 3.000 kinderen die nog altijd geen plaats hebben gevonden, dat is problematisch.

Veel mensen hebben geen inzicht in het systeem, terwijl wij dat privilege wel hebben. Het inschrijvingssysteem stelt in theorie een vrije schoolkeuze voor, maar de praktijk vraagt dat je strategisch kiest, niet alleen op basis van de vrije plaatsen maar ook van de afstand van de school tot je woonplaats of werk. Sommige ouders gaan daar heel erg ver in en verhuizen zelfs of ze huren een werkruimte in de buurt van de school van hun voorkeur. Maar ook dat is niet iedereen gegeven.

Dat strategisch inzicht is dus niet te onderschatten. Mensen die maar één school opgeven, krijgen minder gemakkelijk een plaats in die school. Van een echt vrije schoolkeuze is dus niet altijd sprake door het geringe aantal beschikbare plaatsen, door de grote vraag en door de toewijzingsalgoritmes die ervoor zorgen dat het afstandscriterium heel hard lijkt mee te spelen.

Ik kom nog even terug op de aanvullende vraag over het lerarentekort. Ook de Brusselse Burgerassemblee vermeldt dat het beroep van leerkracht opnieuw moet gevaloriseerd worden. Er zijn daar mogelijke pistes naar voren geschoven, zoals ondersteuning bij kinderopvang, huishoudhulp, vervoer... In de Brusselse Nederlandstalige scholen merken we vandaag dat leraren soms van ver moeten komen en soms afhaken omdat het beroep niet gewaardeerd wordt. Dat gaat niet alleen over de verloning, wel over de maatschappelijke erkenning van de waarde van het beroep. Zijn er op dat vlak nog vorderingen?

De heer Jan Busselen (PVDA): Het is pijnlijk dat dit debat elk jaar moet gevoerd worden: vorig jaar, het jaar daarvoor, in 2017, 2018: 2.500 kinderen vonden toen geen plaats in de onthaalklas, 200 meer dan in 2016. Het cijfer fluctueert ook van jaar tot jaar, maar we zien zeker geen dalende lijn. Nu zien we die wel ten opzichte van vorig jaar.

Ook in de persberichten kun je teruggaan tot 2014 en 2013, en nog eerder zelfs. In een studie uit 2011 verwijst Brussels Studies naar een onderzoek uit 2007 over de nood aan meer plaatsen in het onderwijs: *“Volgens de vooruitzichten van het Planbureau voor de periode 2007-2060 zal het aantal geboorten nog stijgen om een piek te bereiken in 2023.”* In 2007 wist men al dat er zich een probleem kon voordoen, als er niet wordt geanticipeerd. We zijn nu in 2022, en elk jaar opnieuw zijn er duizenden ouders die met de onzekerheid en de angst zitten of hun kind wel naar school zal kunnen gaan. En dat in het vierde rijkste gewest van Europa.

Er wordt met cijfers gesmeten om te tonen dat er middelen vrijgemaakt worden, maar het is gewoon niet genoeg. Dat is enorm pijnlijk. Mochten onze onderwijsministers nog op school zitten, ze zouden faliekant buizen.

We kunnen dezelfde vragen stellen als vorig jaar. Wat gaat u doen om dit probleem op te lossen?

Hebt u overlegd met uw Franstalige collega van Onderwijs? Met uw collega voor Nederlandstalig onderwijs om te bekijken hoe die problemen samen kunnen worden opgelost?

Het heeft geen zin om elkaar met de vinger te wijzen. U moet die problemen samen oplossen. Binnen welke termijn wil u deze problematiek aanpakken? Er is nu een tekort van 3.000, maar in 2017 waren er 2.500, dus het probleem is erger geworden.

Welke oplossingen komen er voor kinderen en ouders zonder plaats? Hoe gaat u leraren vinden voor die klassen?

Collegelid Sven Gatz: Ik verwijs nogmaals naar de inspanningen die we de 2 voorbije decennia op gang getrokken hebben op het vlak van de capaciteitsgroei, van een groter aanbod en van de ondersteuning van de onderwijskwaliteit.

Ondanks onze louter flankerende onderwijsbevoegdheid is en blijft de VGC de grootste subsidiegever voor capaciteitsuitbreiding. In 2002 zijn we een inhaaloperatie gestart, met een versnelling in 2009. In totaal werd ongeveer 400 miljoen euro geïnvesteerd, en we zetten die inspanning voort. Daarnaast investeerde de VGC 85 miljoen euro in haar eigen campussen: Kasterlinden, Coovi en Zaveldal.

Als men zegt dat het niet genoeg is, dan incasseer ik dat als grote jongen. Maar beweren dat het niet veel is, is natuurlijk de waarheid geweld aandoen.

Het is de Vlaamse Gemeenschap die de hefboomen in handen heeft om onderwijsinfrastructuur te bouwen zodat aan de schoolplicht kan worden voldaan. De Vlaamse Regering werkt daar ook daadwerkelijk aan. Zo keurde ze in 2021 een nieuw investeringspakket capaciteitsmiddelen goed voor de periode 2022-2024, voor een totaal van 180 miljoen euro; daar kan gemiddeld 60 miljoen euro per jaar vrijgemaakt worden.

As we speak is de bovengemeentelijke Taskforce Capaciteit aan het werk om de capaciteitsmiddelen over de netten en de scholen te verdelen. Het gaat om bijna 7,5 miljoen euro voor het basisonderwijs en bijna 14,5 miljoen euro voor het secundair onderwijs. De Vlaamse Regering stelt voorop dat de gunning van de werken van de nog te weerhouden capaciteitsdossiers dient te gebeuren in 2022-2023-2024. Maar de effectieve realisatie kan langer duren, al is dat niet noodzakelijk zo. We leggen deze complexe puzzel met alle onderwijsnetten, en dat zal ook nu weer lukken.

Met de vrijgemaakte middelen dienen er 600 extra plaatsen te worden gecreëerd in het basisonderwijs. Dat is een goede doelstelling, want omgerekend betekent dit 3 nieuwe basisscholen. De gemiddelde kostprijs voor een basisschool bedraagt tussen de 5 tot 7 miljoen euro. De Vlaamse middelen zijn zeer welkom en noodzakelijk maar ook ontoereikend om de door de Vlaamse overheid vooropgestelde plaatsen effectief te realiseren. Daarom blijft cofinanciering van de VGC een absolute noodzaak. Het spreekt voor zich dat dat in de beste verstandhouding zal gebeuren

Voor de aanmeldings- en inschrijvingsperiode 2022-2023 werd de capaciteit opgetrokken met 507 plaatsen. Deze capaciteitsgroei betreft alle basisscholen van het Nederlandstalig (gewoon) onderwijs die via een lopend infrastructuurdossier hun capaciteit hebben uitgebreid.

De 943 plaatsen waarnaar verwezen wordt, betreffen de verwachte capaciteitsgroei in dossiers die in 2021 en later zullen opstarten en waarvoor de VGC in een principeakkoord voorzag. We blijven dus op de kruissnelheid van 1.000 plaatsen per jaar. Het gaat dan om basis- en secundair onderwijs samen. Soms krijgt het basisonderwijs meer, soms het secundair. In de toekomst zal het meer richting secundair verschuiven.

Die 1.000 plaatsen per jaar blijft een mooie prestatie, je zou kunnen zeggen een heksentoer. Als er suggesties zijn om dat nog te versnellen, zowel financieel als qua inplanting in onze stad, dan hoor ik het graag. Weliswaar is dat allemaal minder eenvoudig dan men denkt.

Wanneer we principeakkoorden met de scholen en netten afsluiten, proberen we altijd de capaciteit en de timing strikt op te volgen. De Administratie heeft daar intussen veel ervaring in opgebouwd en helpt de netten ook om op gemeentelijk niveau vooruitgang te boeken. We moeten er wel rekening mee houden dat elk bouwproject andere uitdagingen ondervindt: complexe gefaseerde bouwwerken in een dense, grootstedelijke omgeving, het *nimby*-gehalte (*'not in my back yard'*) neemt zeker niet af, ook niet bij lokale overheden. Dat kan leiden tot vertragingen, er kunnen meerwerken zijn, het financiële plaatje kan de verkeerde kant uitgaan: al die zaken kunnen een rol spelen. Algemeen gesproken, blijft dat wel redelijk goed onder controle.

Daarnaast dient de capaciteitsuitbreiding geleidelijk over schooljaren heen te gebeuren. Een nieuwe leerlijn basisonderwijs kan, pedagogisch gezien, immers niet onmiddellijk alle plaatsen openstellen. De leerlijn dient bv. te starten met een onthaalklas, eerste kleuterklas en eerste leerjaar en zal daarna doorgroeien. We hebben nauw contact met de schoolbesturen om dat zo goed mogelijk te laten verlopen.

Indien een onderwijsinfrastructuurdossier aan bepaalde voorwaarden voldoet, kan de school gebruikmaken van een aparte, verkorte vergunningsprocedure bij *urban.brussels*, de zogenaamde versnelde procedure 'Schoolplan' waardoor de periode van vergunningsaanvraag tot vergunningsaflevering verkort moet worden. Volgens de informatie waarover wij beschikken, zijn er momenteel 8 bouwvergunningen van Nederlandstalige scholen in Brussel in behandeling bij *urban.brussels*. Twee ervan zijn ingediend in 2019, 1 in 2020 en 5 in 2021. Er zijn verschillende redenen waarom vertragingen optreden in de procedure: onvolledige bouwaanvraagdossiers, het project voldoet niet aan de voorschriften van *urban.brussels* en moet herwerkt worden, het project wordt door de bouwheer aangepast omdat hij een wijziging in het programma wil doorvoeren waardoor een nieuwe aanvraag doorlopen moet worden, er is vertraging bij de behandeling van de bouwaanvragen door *urban.brussels* zelf of er treden geschillen of conflicten op met buurtbewoners en/of de gemeente over de inhoud van het bouwprogramma.

Het is niet zo dat er steeds in dezelfde gemeenten problemen opduiken met bouwaanvraagdossiers. Dat is heel sterk dossierafhankelijk. Elk bouwdoossier heeft specifieke uitdagingen in een specifieke ruimtelijke, technische en/of juridische context. De Administratie doet er alles aan om de zaken vooruit te laten gaan. We laten de bouwheer niet in de steek.

Van de 6.161 aangemelde leerlingen voor het Nederlandstalig basisonderwijs in Brussel, kunnen 3.164 zich onmiddellijk inschrijven in een school. Maar 2.997 kinderen kregen het bericht dat ze op 1 of meerdere wachtlijsten staan van scholen, waardoor het voor hen en hun

ouders een heel vervelende maand is. Van alle aangemelde kinderen heeft 30 % minstens 1 ouder die Nederlandskundig is. Daarvan kan 72 % onmiddellijk inschrijven. Van de niet-Nederlandstalige kinderen kreeg 42 % een plaats. Bij de instappers zien we dat 40 % (996 kinderen) van de aangemelde kinderen minstens 1 ouder hebben die Nederlandskundig is. Daarvan kan 95 % starten in een Nederlandstalige school in Brussel.

Zodra er plaatsen vrijkomen, contacteert de school de kinderen op de wachtlijst om alsnog in te schrijven. Tussen nu en de start van het schooljaar, soms zelfs tot oktober, zijn er immers nog heel wat verschuivingen. Zo zijn er veel schoolveranderaars: 2.223 van de aangemelde kinderen zitten momenteel al in het Nederlandstalig onderwijs en willen van school veranderen. Daarvan vonden 735 effectief een plaats, waardoor ze op hun beurt een plekje vrijmaken voor kinderen op de wachtlijst. Daarnaast zetten ouders vaak in op meerdere opties, wat hun volste recht is: ze melden hun kind ook aan in andere regio's of in het Franstalig onderwijs. Kinderen die een plaats toegewezen krijgen, schrijven zich niet noodzakelijk in, waardoor hun plaats weer vrijkomt.

Uit de ervaringen van vorige jaren en de cijfers voor de aanmeldingen 2021-2022, weten we dat van alle leerlingen die nu geen plek kregen uiteindelijk 71 % zich toch nog kan inschrijven in het Nederlandstalig onderwijs, 26 % ingeschreven is in het Franstalig onderwijs en een heel klein deel privéonderwijs of onderwijs in het buitenland volgt. Ten slotte, is er nog een klein percentage dat op zoek blijft naar een school, maar dat baart natuurlijk enige zorgen.

Sommige ouders zullen dus vrij snel goed nieuws krijgen, anderen zullen langer moeten wachten tot de school hen contacteert. Ouders die nog niet onmiddellijk een plaats hebben, kunnen tijdens de vrije inschrijvingsperiode vanaf 9 juni 2022 hun kind nog trachten in te schrijven in scholen waar er nog plaats is. Het aantal vrije plaatsen is op dat ogenblik wel beperkt. Ouders kunnen hun kind dan wel nog op andere wachtlijsten zetten, om hun kans op een plaats te vergroten.

De afgelopen 2 jaar zien we in het kleuteronderwijs een daling van het aantal aanmeldingen. Dat is het resultaat van een aantal factoren, zoals de daling van het geboortecijfer in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de recente – misschien tijdelijke – daling in nationale en internationale migratiestromen. Ondanks een lichte daling van het aantal peuters en kleuters in dit Gewest, blijft het Nederlandstalig basisonderwijs populair en is de vraag groter dan het aanbod.

Het Nederlandstalig onderwijs in Brussel groeit en hiervoor zijn veel leerkrachten nodig.

Met groeicijfers tussen de 1,7 % en 3,2 % per jaar, zijn er de afgelopen 9 jaar ruim 10.000 leerlingen bijgekomen in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel. Ook het aantal leerkrachten steeg in dezelfde periode van 4.310 mensen in het schooljaar 2012-2013 tot 5.712 tijdens het schooljaar 2020-2021. Het is dus niet dat er geen leerkrachten zijn bijgekomen, maar er zijn er te weinig die de stap zetten of de weg vinden.

Er is de conceptnota 'herwaardering van de leraar' van de Vlaamse Regering waardoor er op het vlak van middelen en statuut op korte en middellange termijn effecten verwacht kunnen worden. Daarnaast heeft de VGC het plan om extra maatregelen te nemen, in overleg met de Vlaamse Gemeenschap, de onderwijskoepels en de hogeronderwijsinstellingen.

Momenteel zet de VGC fel in op de zijinstromers. Er was een eerste succesvolle beurs waar veel mensen op afkwamen. De vraag is natuurlijk hoeveel mensen nu de stap zullen zetten naar een opleiding of een job. Op 1 juni 2022 organiseert de VGC nogmaals een infobeurs om met de Brusselse lerarenopleidingen en de Vlaamse Gemeenschap zoveel mogelijk mensen aan te trekken. We willen ook scholieren warm maken via onder meer *Talent for teaching*. Daar zullen we het de komende maanden zeker nog over hebben.

Met de VGC blijven we inzetten op een tweesporenbeleid. Ten eerste, is het onze absolute prioriteit om te blijven investeren in onze doelstelling om jaarlijks 1.000 bijkomende plaatsen te creëren. Op veel plaatsen realiseren we een vernieuwde, goede en sterke infrastructuur met een positieve uitstraling op de kinderen, ouders en de hele buurt. Ten tweede, blijven we de kwaliteit van het Nederlandstalig onderwijs in Brussel versterken, door leerkrachten te ondersteunen, door leerlingen goed te omkaderen en zeker bijzondere aandacht te geven aan leerlingen die het moeilijk hebben.

De vragen waren niet onverwacht en zijn ook terecht, de antwoorden zijn inmiddels ook al gekend. Ik ben naarstig op zoek naar toverstokjes, maar dat zal me niet weerhouden om de inspanningen verder te zetten.

Mevrouw Bianca Debaets (cd&v): Het is inderdaad een pijnlijke vaststelling, zeker omdat het veel ouders kopzorgen bezorgt. Het is ook een van de redenen waarom mensen Brussel verlaten. Het klopt ook dat de vrijheid van schoolkeuze *de facto* niet meer bestaat. Ik heb getuigenissen van mensen die heel bewust voor een katholieke school kiezen, maar noodgedwongen bij een school van een ander net uitkomen.

Ik deel de mening van het collegelid dat er geen zaligmakende oplossingen bestaan, want anders hadden hij of zijn voorgangers die al lang gevonden.

Het is ook niet alleen een kwestie van middelen. Er wordt veel geïnvesteerd en er wordt nieuwe capaciteit gecreëerd, maar elke nieuwe school stroomt binnen de kortste keren opnieuw vol, vaak met vooral anderstalige leerlingen. Ik beseft dat ik me op glad ijs begeeft, want daar is niets mis mee, maar het evenwicht tussen kinderen met thuistaal Nederlands en kinderen met een andere thuistaal is in veel scholen zoek.

De Franse Gemeenschap moet dus op haar verantwoordelijkheid worden gewezen. Wat is de extra capaciteit aan Franstalige zijde? Het zou interessant zijn om dat te weten, want uiteindelijk zijn het beide Gemeenschappen die het zullen moeten oplossen. Een aantal gemeenten vertikken het nog altijd om te investeren in Nederlandstalig onderwijs. Wat onderneemt het collegelid op dit vlak en welke hefboomen heeft hij om die gemeenten aan te zetten tot investeringen? Enkele burgemeesters vergeten blijkbaar dat ze niet alleen een verantwoordelijkheid dragen voor hun Franstalige inwoners, maar ook voor hun Nederlandstalige inwoners.

Extra capaciteit is mooi, maar er moeten ook mensen gevonden worden om er les te geven. Scholen zijn niet alleen een kwestie van bakstenen, maar ook van mensen. We zullen later zeker nog terugkomen op de evolutie van het lerarentekort.

De heer Arnaud Verstraete (Groen): Het is goed dat het collegelid een omstandig antwoord met veel details gaf, want dit is een belangrijk onderwerp dat veel mensen bezighoudt.

Ik heb het collegelid niet horen bevestigen dat een positieve trend werd ingezet. Er is inderdaad de nuance dat dit fluctueert doorheen de tijd, maar ik had die hoop wel. Betekent dit dat het te vroeg is om het zo te benoemen?

Daarnaast is de aankondiging van Vlaams minister Ben Weyts over 600 extra plaatsen blijkbaar niet gedekt door bijkomende middelen. De middelen volstaan slechts voor een derde: 200 plaatsen. Het is dus een duidelijk signaal. Infrastructuur in Brussel is duur, waardoor mooie engagementen gevolgd moeten worden door middelen. Het collegelid vraagt naar suggesties, maar dat is er alvast een: er moet meer geld zijn. Het is interessant om naar het globaal plaatje te kijken. Toen ik 2 jaar geleden vroeg wat er nodig zou zijn om het plaatstekort tegen 2024 weg te werken, kreeg ik te horen dat er 550 miljoen euro nodig zou zijn. Het is dus in de eerste plaats een kwestie van voldoende investeren. Groen blijft vragen dat de Vlaamse Regering hier meer zijn schouders onder zou zetten. Alles wat erbij komt, is welkom en heel positief, maar er zal meer nodig zijn.

Het is een goede zaak dat veel kinderen met niet-Nederlandstalige ouders zich inschrijven. Veel ouders behoren noch tot de ene, noch tot de andere taalgemeenschap. We kunnen dus meer mensen deel laten worden van de Nederlandstalige gemeenschap. Er zijn inspanningen nodig om, zoals mevrouw Bianca Debaets zei, dat goed te laten verlopen, maar het mag ons niet tegenhouden om nog meer te investeren.

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Ik kan bevestigen wat mevrouw Bianca Debaets zei. Ook ik ken mensen die Brussel wensen te verlaten omdat zij voor hun kinderen geen gewenste schoolplaats vinden.

Ik heb nog geen antwoord gekregen op de vraag of er nog iets te melden is over gesprekken met de Franse Gemeenschap. Er waren enkele ideeën die werden gestopt wegens de verspreiding van Covid-19. Dit is perfect begrijpelijk, maar misschien is het nu het moment om die gesprekken terug op te nemen.

Ik wil kort reageren op de tussenkomst van de heer Arnaud Verstraete. De Vlaamse Gemeenschap doet enorme inspanningen voor Brussel ten opzichte van de rest van Vlaanderen. Men investeert immens veel in onderwijs, tot driemaal de Brusselnorm. Dan nog wordt er gezegd dat dit niet genoeg is. Er is een cofinanciering via de Vlaamse Gemeenschap, de eigen middelen van de VGC en de inrichtende machten. Het is niet de Vlaamse Gemeenschap die het volledige pakket betaalt. Meer dan 7 miljoen euro is niet voldoende voor 3 basisscholen, daarvoor is cofinanciering nodig. Hiervoor moet iedereen zijn verantwoordelijkheid opnemen, ook de gemeenten. *Credit where credits due*: in Elsene is het eindelijk gelukt, onder een groene schepen. Er zijn echter nog andere gemeenten die geen inspanningen leveren op dat vlak.

De heer Pepijn Kennis (Agora): Er zijn veel ouders die met de handen in het haar zitten wegens het plaatstekort. Hopelijk wordt er voor hen nog een oplossing gevonden.

Collegelid Sven Gatz haalde enkele mechanismen aan, namelijk de schoolverandering en mensen die zich elders inschrijven. Zelfs als we hetzelfde percentage als vorig jaar behalen, dan zal 28 % van de mensen die een plaats willen in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel geen plaats vinden. Dit betreft 800 kinderen. Dat moeten we zeker betreuren. Er moet dus worden verdergewerkt aan de capaciteitsuitbreiding, samen met alle partners.

Op de herwaardering van het lerarenberoep zullen we later moeten terugkomen. Het collegelid werkt aan de zijinstroom. Het Festival van de Brusselse Leerkracht had misschien op een weekdag kunnen plaatsvinden om nog meer leerkrachten te betrekken. We moeten verder kijken dan het pecuniaire. Dit debat zullen we een andere keer moeten voeren.

De heer Jan Busselen (PVDA): Niemand heeft beweerd dat er niet veel middelen worden besteed. Dat gebeurt wel, maar onderwijs kost geld. Het is een investering in de toekomst. Er worden duidelijk niet genoeg middelen geïnvesteerd.

Er wordt geantwoord op wat we doen, maar niet op wat het collegelid niet doet. De wetenschap die de demografische evolutie bestudeert, is vrij ontwikkeld. De verwachte noden zijn dus eigenlijk duidelijk, maar we hebben er geen antwoord op. Ook tijdens de vorige jaren ontbrak dat. Hoeveel kinderen komen erbij in het kleuteronderwijs, in het lager onderwijs of het middelbaar? Voldoen de projecten aan die noden? Die antwoorden krijgen we niet.

In de eerste jaarhelft van 2021 hadden we 1.000.000 m² leegstaande kantoorruimte in Brussel. Dat is meer dan in 2019. In de Verenigde Staten worden leegstaande kantoorgebouwen omgebouwd tot scholen. De ruimte en infrastructuur zijn er dus, als het voor ons een prioriteit is. Er moeten meer middelen komen om de scholen te bouwen en er moet meer samenwerking zijn. We moeten stoppen met de vinger naar elkaar te wijzen. Het is nog erger om de vinger te wijzen naar anderstalige kinderen. Zij hebben ook recht op onderwijs.

Collegelid Sven Gatz: Ik wil me in het perspectief van de ouders plaatsen. Wij kennen de problematiek al lang en weten dat het grootste deel van de kinderen uiteindelijk een plaats zal vinden. Dit zal niet voor iedereen het geval zijn. Als dit effectief mensen ertoe aanzet om niet in Brussel te blijven, dan is dat uiteraard zorgwekkend. Ik begrijp dat dit voor de ouders geen geruststelling brengt, want het is een stressmoment dat eenmaal in hun leven wordt meegemaakt. Wij zien de golven en zien dat het doorheen de jaren goed komt, maar op dit ogenblik is het onaangenaam voor de kinderen en de ouders. De getuigenis die we deze week op *Vrt* zagen, betrof dan wel Antwerpse kinderen, maar het is overal iets. Ouders vragen zich af wie hen kan garanderen dat het in orde komt, behalve dat het uiteindelijk statistisch in orde komt. Hiermee wil ik aangeven dat ik dit probleem niet enkel technisch benader in het aantal bouwdoossiers of te vergroten aantallen vierkante meters.

Ik kan de laatste cijfers van de inspanningen van de Franse Gemeenschap aan het verslag laten toevoegen. Wij staan in onderling overleg. De voorbije jaren laten de cijfers uitschijnen dat ook de Franse Gemeenschap haar bouwcapaciteit uitbreidt. Het is niet zo dat zij niets doen, alleen hebben wij meer succes. Daardoor stijgt ons marktaandeel per jaar.

Er is een licht dalende trend, maar die is niet van die aard dat hij ons op korte termijn geruststelt. Binnenkort praten we over het secundair onderwijs. De druk zet zich daar door. Daarbij komt de speciale thematiek dat iedereen naar 4 bepaalde scholen wenst te gaan, terwijl er relatief veel plaats is in 10 andere scholen. Dit op een totaal van ongeveer 50 middelbare scholen.

Als er meer middelen kunnen worden gevonden, dan vind ik dat goed. Een tijd geleden werd de oefening gemaakt om te onderzoeken wat het zou kosten om de capaciteitsnoden te ledigen. Dit is het dubbele van wat we nu doen en hebben gedaan. Dat is dus enorm veel geld. Men kan dit altijd wensen en ernaar streven, maar dit vraagt een enorme inspanning. Omwille

van de vrijheid van de keuze van het gezinshoofd, weten we zelfs niet of dat zal volstaan. We moeten dus voorzichtig, maar ook ambitieus blijven. Toch moeten we proberen om ons niet in luchtkastelen rijk te rekenen.

De omvorming van kantoorgebouwen wil ik in de oefening meenemen. Niet elk kantoor heeft een speelplaats. Dit zijn vaak noodingrepen, en misschien niet beter dan het plaatsen van tijdelijke containers. Indien dit perspectief biedt op een structurele oplossing, dan moeten we dat zeker doen.

Wij werken naarstig verder. Ik heb het volste begrip voor de ouders die nu zeer ongerust zijn. Voor de meesten onder hen zal een degelijke oplossing mogelijk zijn.

- Het incident is gesloten.

- De vergadering wordt om 11.54 uur gesloten.

- De Raad gaat tot nadere bijeenroeping uiteen.

BIJLAGEN**Commissievergaderingen - verslagen**

Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin van 3 mei 2022

Vraag om uitleg en vraag

INTEGRAAL VERSLAG

- Stuk 802 (2021-2022) - Nr. 1

Commissie voor Onderwijs en Scholenbouw van 4 mei 2022

Verslag uitgebracht door mevrouw Khadija Zamouri betreffende het voorstel van resolutie van de heer Jan Busselen strekkende de aanvraag voor overleg tussen de Gemeenschappen en Gewesten met het oog op een zo spoedig mogelijke onderlinge afstemming van de schoolvakanties en -kalenders

SAMENVATTEND VERSLAG

– Stuk 800 (2021-2022) – Nr. 2

Commissie voor Onderwijs en Scholenbouw van 4 mei 2022

Vragen

INTEGRAAL VERSLAG

- Stuk 803 (2021-2022) - Nr. 1

Schriftelijke vragen – Indiening

Er werden schriftelijke vragen ingediend door mevrouw Bianca Debaets en de heer Gilles Verstraeten.

TREFWOORDENREGISTER

Geïntegreerde zorg voor chronisch zieken, blz. 13

Geweld van kinderen op ouders, blz. 15

Het taalbeleid en het toeleiden van anderstaligen die in contact komen met de VGC en haar diensten en met de diensten van de Vlaamse Gemeenschap in het algemeen, naar cursussen Nederlands, blz. 4

Huidkankercampagnes, blz. 11

Lokaal jeugdbeleid in Brussel, blz. 22

Mogelijke aansluiting bij het Vlaamse Zorgnetwerk Sterrenkinderen, blz. 9

Plaatstekort in het Brussels Nederlandstalig basisonderwijs, blz. 25

Samengevoegde actualiteitsvragen

Zie - Plaatstekort in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel

Vragen om uitleg

- Zie** - Geïntegreerde zorg voor chronisch zieken
- Geweld van kinderen op ouders
- Huidkankercampagnes
- Lokaal jeugdbeleid in Brussel
- Mogelijke aansluiting bij het Vlaamse zorgnetwerk sterrenkinderen
- Taalbeleid en het toeleiden van anderstaligen die in contact komen met de VGC en haar diensten en met de diensten van de Vlaamse Gemeenschap in het algemeen, naar cursussen Nederlands
- Zwembad op de Abattoir

Zwembad op de Abattoir, blz. 19